

HELIS

REVISTĂ DE CULTURĂ - ISSN 1584-5672 • ANUL IV, nr. 11 (43), noiembrie 2006 • Apare lunar la SLOBOZIA • 1,0 LEI

Editor:

Asociația
Culturală
HELIS

O expoziție-eveniment la Muzeul Național al Agriculturii

Joi, 2 noiembrie 2006, la Muzeul Național al Agriculturii din Slobozia a fost vernisată expoziția Irinei și a lui Adrian Pal.

În spate se afla o poveste mai lungă. Bunii mei prieteni de la Tulcea, doamna Axenia Hoge, domni Bogdan Pascal și Olimpiu Vladimirov mă invitaseră cu câteva săptămâni înainte să particip la sărbătorirea a 125 de ani de la nașterea poetului Panait Cema. Aveam să găsesc la Tulcea o întreagă agitație ceremonioasă. Împreună cu alți scriitori, Nicolae Prelipceanu, Ovidiu Dunăreanu, Viorel Dinescu, am participat la un foarte doctoral colochiu științific dedicat unui mare poet și teoretician literar cam pe nedrept și superior ignorat, Panait Cerna, dar foarte iubit acasă, în mijlocul munților hercinci ai Măcinului. A doua zi, ceremoniile s-au mutat în satul copilăriei lui Panait Panciof, numele real al poetului, unde nu mică mi-a fost mirarea să nimeresc în mijlocul unei populații care vorbește, acasă cel puțin, limba meglenească, vechii noștri conaționali bătuți de istorie, traci romanizați din zona Salonicului. De acolo li s-a pierdut urma, dar rămășițele lor înfloresc în ochii fetelor din comuna Cerna, laolaltă cu al băieților, colegii de școală, purtând tricolorul la bunda de sărbătoare.

fapt, Olimpiu Vladimirov îmi recomandă o personalitate a artei contemporane, care are un secret, probabil public la Tulcea: colecția sa de acuarele cu subiect etnografic.

Constat acum, pe simezele M.N.A., că cele 16 lucrări în cea mai pretențioasă tehnică plastică, a culorilor de apă, altfel zis, a acuarelilor, alcătuiesc un adevărat tezaur etnografic și artistic. În tușele rapide, totuși în zeci, sute de nuanțe, se acumulează ceva absolut ireal: depe din țele gospodărești din ograda țaranului devin personaje vii, în mișcare, însumând un număr incredibil de mare de amănunte. Este de neimaginat câte poate vedea un artist talentat în fața unei magazii de chirpici stând să se dărâme, în neorânduiala unei căpițe de coceni de porumb, în golidunea toamnătică a unei prăpădite bucătării de vară, într-un pătul acoperit cu sropi rupți de trestie, într-un coteț, într-un perete de care se sprijină măturaoale, furcoale, sape și mai știe naiba ce vechituri. Galbenul cel mai luminos se îmbină

tapiserii, cele 12 obiecte de artă abstractă și ciclul figurativ al florii soarelui (alte trei tapiserii) sunt dovada. Multiplele expoziții personale, de grup, lucrările din colecții aflate în România, Danemarca, Rusia, Argentina, Spania, Olanda, Elveția, Franța duc, cu siguranță, faima unei arte care a început, cândva, la războiul de țesut și a urcat, în cele din urmă, pe simezele marilor expoziții.

Șase icoane expune Adrian Pal-junior, o eficientă combinație între bizantinism și arta renașterii timpurii. Abia trecut de 20 de ani, Adrian Pal al doilea are deja o activitate artistică prodigioasă, dar încă îl așteaptă o viață întreagă de muncă și, de bună seamă, de succese.

Dinastia se încheie cu Alexandru Pal, student în anul IV la Universitatea de Muzică din București, Facultatea de interpretare instrumentală. Pian? Vioară? Nu. Student al maestrului Gheorghe Zamfir, studiază naiul. Dovada că așașia nu sare departe de maeștri a fost recitalul susținut alături de taraful ansamblului „Doina Bărăganului”. Mă gândeam că marelui lăutar Ion Albeșteanu, ialo mișeanul nostru, i-ar fi plăcut să asculte...

Găzduită de Muzeul Național al Agriculturii, tripla expoziție a dinastiei de artiști Pal de la Tulcea, este un eveniment artistic de mare splendoare în capitala Bărăganului, Slobozia. Astfel, M.N.A. continuă parcursul unor excepționale expoziții.

Serban Codrin

A fost o zi plină, emoționantă și plină de versurile poetului Ion Tutunea Hercinicul, în afară de ale lui Panait Cema, recitat cu patos românesc, nici nu se putea altfel, de școlărițele meglence.

Revenit la Tulcea, micul nostru grup a trebuit să jurizeze conținutul celor vreo 50 de plicuri trimise din toată țara de participanții la concursul literar instalat de ani buni sub patronajul spiritual al poetului de la Cema Măcinului. Pe coverta vasului Republica, vechi de peste 150 de ani, confiscat de amatele române de la marinari austrieci în primul război mondial, masa de seară se tot prelungea la marginea unei Dunări agitate de vânturile toamnei. Din vorbă în vorbă, probabil nu dintr-o întâmplare, Olimpiu Vladimirov avea să mi-l prezinte pe Adrian Pal, îmi spunea, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, Filiala Tulcea. Știam că zona era sub ocupația artistică a lui Cicerone Ciobanu, Eugen Bratfanov, Eugeniu Barău (ce formidabil pictor este acest purtător de barbă mânăsoasă, ca a unui profet din pustie!). Trecând puțin de vârsta unei jumătăți de secol, Adrian Pal avea toate dimensiunile unui pictor profesionist, cu studii academice isprăvite, cu activitate didactică de 30 de ani, cu o duzină de expoziții personale, cu zeci de participări la expoziții colective în țară și în Danemarca, Ucraina, Franța, Republica Moldova. De

cu negrul pământiu, verdele dionisiac, sălbatic înfruntă albastrul totuși pașnic al unui cer abia întrevăzut. Omul pare a lipsi, dar este sugerat îmbătrânit, obosit, probabil sătul de viață, dar credincios, căci cerul se ridică deasupra, senin, pește întreg balamucul acesta de rupturi, bucăți, surcele și doage cu forma lipsei de fommă...

Îi spuneam domnului director Răzvan Ciucă, în ograda și parohia căruia a poposit această fenomenală expoziție aparent atât de banală în subiect și atât de sugestivă în conținut, că M.N.A. s-ar îmbogăți cu un tezaur, dacă ar achiziționa întreg ciclul propus de Adrian Pal. Ne aflăm, de fapt, în fața acelui fenomen unde valoarea crește prin jocul infinit de perspective al oglinzilor paralele, așezate față în față.

Dar Pal este o familie de artiști. Membră a Fondului Plastic din România, Irina Pal este o creatoare talentată de

Concursul de creație literară "Dor fără sațiu", la a XV-a ediție

Sâmbătă, 11 noiembrie, în sala de ședințe a Primăriei municipiului Urziceni, s-au decernat premiile ediției a XV-a a Concursului de creație literară "Dor fără sațiu", deschis elevilor din județul Ialomița. "Inventat" acum 15 ani de către Gheorghe Dobre și Nicolae Petrache, pentru a suplini dispariția cenaclului "Dor fără sațiu" sau pentru a-l continua la o scară mai generoasă, concursul cu pricina demonstrează an de an că Bărăganul ialomițean are în continuare resurse nebănuite în plan creativ. Ca de obicei, înainte de decernarea premiilor, cei prezenți au participat la o excepțională discuție având ca subiect influența internetului asupra noastră. Păcat că intervențiile n-au fost înregistrate, pierzându-se astfel un material extraordinar.

Revenind la concurs, iată ce a decis juriul (format din Ion Văduva, Alexandru Butandra și Nicolae Petrache):

Supriza de anul acesta a venit din partea unei eleve de la Liceul Teoretic „Grigore Moisil” Urziceni, **Ana Maria Șelepiuc**, care a obținut Marele premiu și premiul revistei **Helis**. Premiul special „Inculț Bălan” a fost acordat **Danieliei Ștefan**, de la Colegiul Național „Mihai Viteazul” Slobozia.

Poezie: **Gabriela Toma**, de la Liceul „Grigore Moisil” a obținut premiul I, premiul II - Ionuț Alin Ericică, de la Seminarul Teologic Slobozia, premiul III - Georgiana Bedivan, de la Liceul Teoretic „Carol I” Fetești. Au mai fost acordate mențiuni următorilor

participanți: Radu Andrei Luca, Alexandra Alina Dobre și Claudia Dănuță, de la Colegiul Național „Mihai Viteazul” Slobozia, Ionela Malina Udrea, de la Liceul Teoretic „Grigore Moisil” Urziceni, Iuliana Petre și Vasile Gheorghe, de la Grupul Școlar „A.I. Cuza” Slobozia, Alina Virgînica Țigău, de la Liceul teoretic „Paul Georgescu” Tândăreși Gabriela Dumitru, de la Grupul Școlar „Sf. Ecaterina” din Urziceni.

Premiul I, la secțiunea proză scurtă, a fost acordat **Elenei Andreea Bădică**, de la Colegiul Național „Mihai Viteazul” Slobozia. Următorii clasaiți au fost: Alexandra Trăistaru, elevă a Liceului de Artă „Ionel Perlea” Slobozia- premiul II, Claudia Ștefan, de la Grupul Școlar „Sf. Ecaterina” Urziceni- premiul III.

Premii speciale au fost acordate Cristinei Andrei, Laviniei Petrache, Andreei Diana Paraschiv, Alexandrei Veronice Bucoveanu și Anei Maria Duca, de la Colegiul Național „Mihai Viteazul” Slobozia, lui Alexandru George Antofie, de la Liceul Teoretic din Urziceni, Rodică Herea, de la „Sf.

Ecaterina” și Cristinei Corbu, elevă la Liceul „Carol I” Fetești.

Alte mențiuni au primit: Carmen Tadiț, Anca Mirela Ivan, Iuliana Gabriela Solomon, Aurelian Romeo Ilie, Kamen Mihaela Simoiu, Veronica Mitu, Lăcrămioara Mariana Lepădatu, George Mădălin Bălan, Andreea Roxana Aron, Iustina Vizuroiu, Ioana Mihai, Alina Garea, Lavinia Luciana Basarab, Nicoleta Barbu, Elisabeta Cătălina Năstăsache, Rodica Marcela Slujitoru, Gina Marin și Ruxandra Maria Paraschiv.

Au mai participat scriitorii Șerban Codrin, Dan Elias, Gheorghe Dobre, Nicolae Puiu Iliescu și gazdele primitoare, ca de obicei, Constantin Sava și Nicolae Diculescu, primarul și - respectiv - viceprimarul municipiului Urziceni.

ISTORIE **Bordușani-Popina, 20 de ani de cercetări arheologice pluridisciplinare**

În perioada 16-18 noiembrie 2006, Muzeul Județean Ialomița a fost gazda unei Sesiuni de Comunicări Științifice de dedicată împlinirii a 20 de ani de cercetări arheologice pluridisciplinare în tell-ul de la Bordușani-Popina. Cu acest prilej, vineri, 17 noiembrie a fost deschisă expoziția „Bordușani-Popina, 20 de ani de cercetări arheologice” și a fost lansat pe internet site-ul BORDUȘANI-POPINĂ.

Instituții participante: Ministerul Culturii și Cultelor, Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriale, Universitatea „Ovidius” Constanța, Universitatea „Valahia” Târgoviște, Universitatea Politehnică București, Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul Național al Monumentelor Istorice, Muzeul Național de Istorie a României, Muzeul Național de Științele Naturii „Grigore Antipa” București, Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti” București, Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, Complexul Național Muzeal „Curtea Domneasă” Târgoviște, Muzeul Carpaților Răsăriteni Covasna, Muzeul Brăilei, Muzeul Dunării de Jos Călărași, Muzeul Județean Teleorman.

Organizatori: Consiliul Județean Ialomița, Muzeul Național de Istorie a României și Muzeul Județean Ialomița.

Un manual de „Arta singurătății” redactat de magistrul DAN ELIAS

După un debut editorial cu volumul „Umbraria” (1994), au urmat „Erotica, poeme cu mult albastru” (1995), „Elixirul perfect la roșu” (2001); ceva se lăsa așteptat. Așa se face că Dan Elias propune o excelentă confirmare a cărților sale anterioare : „Manualul singurătății”, editura HELIS, 2006. Artrebui să se citească aici, întâi și întâi, mâna zoritoare a lui Gheorghe Dobre, care a convins ticăiala, de acum proverbială a poetului, de a se grăbi și de a pregăti pentru tipar noul volum.

Îmi vine să cred că este alcătuit din patru alte cărți încă neajunse la stadiul final de redactare, pentru că în „Critica rațiunii geografice”, „Decalogul”, „Cartea poftelor” Dan Elias mai are enorm de multe lucruri de adăugat, sau este un risipitor atât de mare încât își permite risipa proiectelor sale, să o judecăm cu un singur verdict : criminal de risipitor.

Dan Elias este unul dintre cei mai importanți poeți români de la începutul secolului XXI și vine să infirme diagnosticul catastrofal al criticului Theodor Codreanu. După părerea ilustrului autoral esului „Complexului Bacovia”, unde demonstrează că după universurile poetice „mioritic” și „eminescian”, bacovianismul este a treia mare pecete a poeziei românești. Unde s-a ajuns astăzi în urma fundamentalei experiențe bacoviene ? La neant, la distrugerea poeziei, la metamorfozarea ei în pomografie goală, gălăgioasă și imbecilă.

Dar iată că poezia are miraculoase energii de regenerare. Valeria Manta Tăicuțu îmi măturisea că intuiește apariția unei generații viguroase de noi poeți, cu rădăcini înfipte mai mult în marea tradiție clasicoromantică decât în avangardismul secolului XX, deja obosit de experiențele destul de caduce ale optzeciștilor așa-zisi postmoderniști. Adevărul este că poezia are nevoie de poeți talentați și mai puțin de aventurieri experimentalisti. Dincolo de orice așezare în parametri teoretici, despre poezia lui Dan Elias se poate recunoaște simplu că este creația unui mare talent, a unui om cu har dublat livresc, de cultură, de o excepțională cultură. În rest, avem libertatea de a spune orice : începîsprăvile poetului, escapadele zborului său liric, cu cât mai larg, cu atât mai bine pentru universul său liric în deplină dimensionare.

„Critica rațiunii geografice” este propunerea unei astfel de aventuri, ceea ce critica proleuculăristă ar fi putut condamna drept ce mai ticăloasă evadare în spații exotice și evitarea gravelor mizerii cotidiene. Iată poemul al doilea, fără titlu, toate cele 14 texte prezentându-se la fel și alcătuint un singur megatext subîmpărțit maimult din rațiuni de ordine strict dirijată, ceea ce demonstrează că poetul preferă o distribuție clasică a arhitecturii sale literare :

Cu șerpii de spumă – abia roșitori
se primenesc pe tărături magelane
fantomele acelor galioane
în purpuri migdalate și comori.

Suite-n șei de alge translucide,
chiar sepile-nlănțuind bizare
prînțese de abanos și scoarțoșoare,
cu săni rănii în sfărcuri de stafide.

Să-adormi adânc și-n sflece mici, rotunde,
te-nchid cu smoolă și cu dopuri tari
ca să plutești pe drumuri de corsari
și setea lor, cândva, să te desfunde.

Miroase-a rodii valul și a piper.
La curtea cu delfini și scoici, curtenii
beau rom, fumează mirodenii,
sub coțul dezlipit al unui cer.

Aceasta este prefața unei epopei. Dan Elias reduce, în continuare, proiectul său la câteva zeci de

versuri, ceea ce cred că este prea puțin, pentru a nu-l acuza pe poet, paradoxal, de risipă.

Împachetam hașș în Filipine,
sporit cu praf de greieri și rășini,
de umbre delirante și virgine
sub pipăiel arginte de smochini.

De la Benaresse urcă la Polul Nord, apoi în China,
la Havana, înapoi în Tibet, urmează Antilele, Zanzibar,
fluviul Amazon, munții Apuseni, pentru ca
aventura sa planetară să se încheie într-un fel de
oboseală dezabuzată:

Să-ți mor, de-am vrut încă o dată,
nu m-au lăsat și nici nu pot să-ți strig
din burta zării numele de frig,
cu ultima suflare nestemată.

Că poetul se reîntoarce dintr-o mare călătorie imaginară este foarte clar, dar aș fi vrut să simt în câteva mii de versuri oboseala, transpirația tuturor cutezătorilor acestei lumi, pe pământ, pe ape, în aer. Dan Elias este în posesia unei uriașe idei și are obligația să o devoreze până la capăt, altfel va veni altcineva să-i culeagă roadele, iar el va rămâne numai cu frumoasa intenție, cum, de altfel, culmea culmilor, o recunoaște:

Am să mă-ntorc oricât ar fi de greu
prin codri de comete să-mi deschid,
dintr-un abis al norilor sordid,
ușa oprind intrare-n curcubeu.

Cred că Dan Elias ar trebui să lase modestia la o parte și să apuce marea poezie de carne. Ce-o păți la sfârșitul coridei nu mai este treaba lui, însă va fi câștigul nostru : o creație monumentală. Plin de idei și de imaginație, poetul are datoria nu numai de a deschide ușa, ci de a ocupa cu brutalitate întregul teritoriu, așa cum splendid o recunoaște:

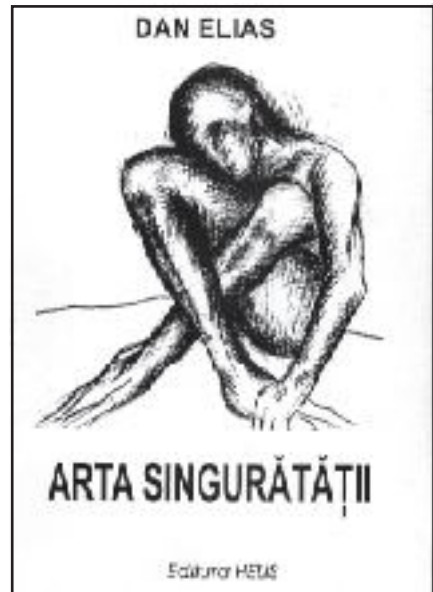
Când las în lanțuri să-ncoalească reci,
prin nebulnia glezelor, cui bare
din umele-ți cenușe acvilare,
în ceruri se deschid bibliotecă.

Că Dan Elias este croit din spiritul puternic al poezilor de rasă pur-sânge se citește în „Decalogul”. Textele sunt puțin mai lungi decât un sonet (14 versuri). Ar putea fi prescurtate, sau, cel puțin, proiectul să fie continuat cu forme prescurtate. De aceea le-aș numi pseudosonete. Ce le caracterizează absolut pe bate ? O tensiune ideatică shakespeariană, de o forță cutremurătoare. Aproape nu interesează ce spune poetul, dar o spune tensionat, energic, sublim :

Nu picura iubirea din voaluri florentine
ca semn de pietate. Urlă dacă te doare.
Trăind ca o furtună te satură de tine
amestecat în prafuri aprins necăzătoare.
În iamarocul vesel negustorind păcate
și nemuriri și patimi și raiuri și pustiu,
nu-ți cumpăra din ceruri numai o jumătate.
Acum și-aici e totul, nimic nu-i mai târziu. (V)

Nu încapă nici o îndoială, autorul se află abia după primele texte și este pregătit să le scrie pe toate celelalte, pentru că însuși poemul său (VIII) o recunoaște răspicat:

Arată-mi adevărul cum crește din pământ
multiplicat ca iarba-n livezi imperiale,
ce-ți spun psaltri de floare la fiecare vânt
de nicăieri, dar punuri. Și liniștea-i o cale.
Pentru a fi o cale, Dan Elias are obligația (lirică)
de a-și desăvârși proiectul până la dimensiuni
shakespeariene (sonetele numără 152 de texte, iar
în varianta inventată de Vasile Voiculescu, numai 90

!!!).

„Cartea poftelor” pare a fi un proiect terminat, cel puțin în varianta „paradisacă”.

Zidit în albul templului, asudă
un fost proprietar de paradis,
să spele-n veci podele prin abis
cu trupu-i cărpă jalnică și crudă.

„Fostul proprietar de paradis” este Dumnezeu, prototipul cel mai înalt al spiritului uman, ideea cea mai uriașă, care a fulgerat vreodată în conștiința cea mai pură a speciei homo sapiens. Au gândit-o Avraam, Moise, Iisus, Muhamad, Luther, a sublimat-o în poezie neamul tuturor poezilor conștienți de câtă lumină pot revărsa în lume asupra tuturor tenebrelor. Dan Elias ne oferă câteva nestemate de poezie religioasă, fără a face apeluri la fosta specie (lamentouri, rugăcuni). Pseudo-psalmii săi par păgâni, politeiști, unde Dumnezeu este contestat inclusiv de sine însuși. Sau Dumnezeu este iubită, este Afrodita ? Această confuzie este, de fapt, regeneratoare de poezie și Dan Elias, ironic, se simte minunat în această confuzie. Iată o capodoperă :

Eram desculți și eram teferi
și singuri ceșul am lăsat
pe trepte de orfelinat
cu primii noștri doi luceferi.

N-ai fi putut, oricum, scânteii
să alăptezi. Nu curgi lumină.
Am fost doar sfori de parafină
și-am fi orbit privind la ei.

Ridică-ți capul și-i ascultă
cum joacă lângă Ursa Mare
jocuri de-aprins, nevorbitoare.
Doar noaptea e cu noi mai multă.

Nu vreau să intru în multe amănunte, le pot discuta direct cu poetul, inclusiv despre versurile „în limba unei ploii de vară”. Ceea ce rămâne esențial este efortul lui Dan Elias de a se poziționa demiurgic (deci romantic) în centrul universului său liric și de a-l construi cu migață, dar (deocamdată) fără ampoare. De abia a deschis cutia „pandorei” sale, dar încă mai are multe etaje de construit și i-am sugerat ceș, unde, cum. Este, repet, datoria marelui său talent de a-și continua aventura până la capăt. În caz contrar, Dan Elias rămâne numai un creator de formidabile poeme în căutarea unui „proprietar de paradis”. Arta singurătății sale este desăvârșită, dar mai are câteva mari fresce de terminat.

Șerban Codrin

Nicolae STAN

CRONICA VOIOASĂ

Omul natural coborât în istorie

Ucigașul a 25 de copile nevinovate, condamnat la moarte prin zdrobire cu drugul în piața publică, se dă jos, fără emoții, din caleașca locotenentului de poliție și, brusc, asistența formată din zece mii de persoane averse de sânge și cruzime, simte fiorul pur al iubirii: extaziată, îl aclamă și-l idolatrizează, cuprinsă de flacăra iubirii.

Cum s-a ajuns aici ?
Se numește Jean-Baptiste Grenouille, este născut în secolul al XVIII-lea, în Franța, și este personajul principal al romanului „Parfumul”, scris de scriitorul german contemporan **Patrick Suskind** (apărut la Editura HUMANITAS).

Un roman savuros, un model de stilistică ingenioasă, versatilă, succulentă, profund ironică și autoironică, conștientă de sâmburele genialității soluției sale romanești.

Jean-Baptiste Grenouille este **omul natural** rousseauist : suficient sieși, fără relații, am putea spune, într-o anumită măsură, fără grai... Dar eroul nostru, altfel urâtenia întruchipată (după standardele muritorilor de rând), are „cel mai bun nas din Paris”. Lumea vine către el prin nările nasului său colosal, toate mirosurile și parfumurile particulare ale lucrurilor și oamenilor formând un conglomerat numai de Grenouille știut ! Din ce în ce mai

conștient de propria sa aptitudine cosmică („căpușa adulmecase sânge”), Grenouille nu se mai mulțumește cu crearea misterioasă de parfumuri cu care înnebunește lumea, cucoanele, și îmbogățește negustori mediocri, ci năzuiește către un vis **trans-uman** : să transforme lu mea durerilor într-un Eden înmiresmat. „Sălbaticul” genial nu vrea nici bani, nici celebritate, ci vrea să stăpânească lumea reală. El este un **eidos** platonician care caută să justifice existența lucrurilor concrete : fete frumoase, negustori, cârciumari, proprietari de parfumerii, locotenenți de poliție, plebe... Pentru a salva toate aceste degenerări particulare, el însuși trebuie să-și creeze un miros suprauman, angelic, îmbătător. Iar acest minunat și divin parfum – esență a parfumului ! – îl obține absorbindu-l din ceea ce este mai frumos și mai curat dintre „lucrurile frumoase” : din corpurile delicate și îngerești ale celor 25 de copile, pe care le omoară (citește : le salvează de propria lor precaritate !), luându-le parfumul iubirii, îmbibându-se cu el, pentru ca, apoi, ca un sfânt printre oamenii nevolnic, să-l transmită celor lipsiți de dumnezeire, imperfecțiilor, derbedeilor, decăzutelor – adică tuturor oamenilor... „Lucrurile frumoase” se salvează prin „participarea” lor la **eidos-ul** Frumuseții, prin contaminare și supunere vrăjită în fața unui Centru, Dumnezeului

însuși...

Patrick Suskind, prin acest roman unic, este un performer al prozei contemporane. Imaginația profund sensibilă nu are limite, ca și virtuozitatea neîntrecută a narării fals-detectiviste, supra-localiste. Pur și simplu, cititorul este fascinat de soluțiile estetice mereu îndrăznețe, neașteptate, însoțindu-și stăpânul-scriitor, tot astfel cum copilele frumoase și pure sunt inexplicabil atrase de acest monstru fericit și egoist-generos.

Scriitura face romanul mare ! Cea a lui Patrick Suskind crează scene numeroase de o rară plasticitate și concretețe, în același timp autodemolatoare, în bun spirit postmodern. Iată cum sunt narate însușirile noilor vremuri iluministe : „Unde te uitați, se făceau toate într-o grabă nebună. Citeau cărți în ziua de azi și femeile. Popii cloceau prin cafenele. Iar dacă se mai întâmpla uneori ca poliția să intervină spre-a azvârli la pușcărie vreun ticălos de mare clasă, pe dată editorii începeau să urle și să trimită petiții, iar domni și doamne de vază își puneau obrazul în joc spre a-l elibera pentru câteva săptămâni și a-l trimite în străinătate, de unde pamfletiza apoi fără reținere.”

Măi să fie, îți zici, surprins, parcă ar fi fost, acest ciudat autor, în România anilor 2005, 2006, 2007..., ba chiar în toată Comunitatea Europeană, cât este ea de mare și civilizată ! Eu unul, dragi prieteni, sunt încredințat că a fost cu adevărat.

PANICA

- Domnule prim-ministru, s-a întâmpnat o ne norocire !
- Ce ne norocire ?
- Domnul consilier Ionescu a înnebunit ! Nu mai vrea să muncească. Închipuiți-vă : stă cu picioarele pe masă și vizionează la televizor filme vechi. Oricui deschide ușa biroului stă și aruncă ceva în cap.
- Concediați-l !
- Imposibil, domnul consilier e moștenit de la...
- CONCEDIAȚI-L !
- V-am spus, ... imposibil ! Este mai simplu să concediem tot guvernul. Domnul consilier e de neclintit.
- Dar cine-i Ionescu ăsta ? Ce-l face așa de important ?
- Păi..., cum să vă spun... cam dumnealui este partidul. Cine v-a numit prim-ministru ?
- Coaliția.
- Vax. A tras dl. consilier niște sfori și v-a pus în funcție.
- El ? pe mine ?!
- Nimeni nu v-a spus nimic, așa ni s-a ordonat. Dar, mai ales, dumnealui ține în buzunar cheia de la pușculiță.
- Ce pușculiță, domnule, mă calci pe nevi ?!
- Pușculița partidului, domnule prim-ministru, sutele alea de milioane, nimeni nu știe câte, fără de care partidul nostru n-are valora nici cât o ceapă degerată.
- Cum este posibil așa ceva ? Convoacă șefii serviciilor secrete, șeful poliției; să-mi prezinte toate informațiile referitoare la acest domn.
- Faceți o mare greșeală : respectivele persoane au fost nominalizate pe funcții tot

de către domnul Ionescu. De ce credeți că nici un șef de la serviciile secrete nu a fost schimbat odată cu venirea noastră la putere ?

- Mă înspăimântăți, omule ! Am înțeles că a fost consilier și în guvernarea precedentă...
- Este consilier guvernamental de treizeci de ani ! Da ! L-a consiliat chiar și pe împușcatul ! Știți ce se spune ? Celălalt mare partid tot al dumnealui este. Și nu numai el. Cum vă explicați că un partid de buzunar cu sufragiile sub unu la sută a ajuns în parlament și chiar la guvernare ?
- Deci, cum sugerați să procedăm ?
- Așteptăm ! Criza nu poate ține mult timp.

Și, când totul se părea că o să explodeze, dinspre biroul cu pricina se auzi vocea plină și calmă a domnului Ionescu :

- Care va să-mi aducă o cafea mare și tare ! Un uriaș oftat de ușurare răbufni pe holuri ; mașinile de scris țâcăneau mai voioase, faxurile parcă torceau mai ușor, în fine, curgea miere prin aerul uscat și aspru de mai înainte. Rotițele guvernamentale funcționau la capacitatea maximă.

Ionescu sorbi o gură din cafeaua aburindă și ridică receptorul unui telefon mare și demodat.

- Bulgaria ? Prietene, experimentul a decurs exact cum am prevăzut. Închipuie-ți ce s-ar întâmpla dacă omologii noștri din SUA și Rusia ar intra în grevă ! Nici măcar nu vrei să-ți imaginezi ? Nici eu !

Clicul de închidere al telefonului așternu liniștea în încăperea. Prin celelalte birouri din clădirea guvernului faxurile scuipau tone de hârtie, calculatoarele bâzâiau la capacitatea maximă, și, în general, toată lumea era fericită.

15.07.2006

F. M. Ciocea

Într-o 1206-a zi

Când seara rece de-nceput de vară

Se-adună scobită în mine,

Îngerii cad din ceruri navale...

Și-ncep să țipe pentru întâia oară.

Mă doare și plâng, mi-e rău și urlu.

Norii se crapă, se crapă obscur...

Doamne, ce reale

Îmi par durerea, chinul, ce curg,

Se dilată !

Mă îmbată

Cu toți porii lor albaștri-verzui.

Am irișii mascați în mov-căprui

De la atâta plâns.

Și sângele mi-a ieșit din matcă

Iar venele-mi se zgâlțâie într-un contur răs

Demonic, amar. Mă gădilă veninul

Lăptos, nostalgic, mortuar

Cu gheare de-aluminiu.

Mă simt, mă văd tremurând.

Aud cum sângele zbiară

Și nu pot să potolesc răul !

Mă-ncearcă un gând :

Să-mi las mâinile, corpul

Cu unghiile, cu mațele lor în afară...

Daniela Ștefan

LIVIU LOGHIN

La vânătoare

mă trezesc cu noaptea-n cap
o dau jos
și-o iau cu mine la vânătoare
după un tim prind un viscol
și-l împușc

iubito iar ai să faci samale
și plăcinte
din visul care l-am avut

Pe lângă mine

am scăpat de singurătate

pe lângă mine viețuiesc
vreo șapte sute două zeci
de muște
și-un țânțar cu aripile bandajate

toamna se chinuie să plângă
eu să râd

De-o veșnicie

n-am spus nimănui
„te iubesc”
din vara aceea când
ploaia ne tropăia pe spinare
ca o trăsură de cuvinte speriate

plângeam
și tu
și eu
și mă miram
cum toți plângeau atunci
și nu știau de ce

Mascată

de câte ori nu m-am gândit
să mă stabilesc pe lună
dar m-am oprit
mai mulți spuneau
că eu aș semăna cu o minge
în care nu s-a tras un șut
și mie nu mi-ar sta prea bine
să-i fiu mascată la-nceput

Trei frunze

noi am vrut să fim așa
și-așa
și-atât
și-i suficient

împușc trei frunze de salcâm

pe masa de biliard a vieții
lacrimile năucesc

Nocturnă

câinele își latră neîncetat
ecoul

licuricii
văzându-și lumina lumânării
fug speriați

numai noapte să nu fii

Toamnă

am prelevat un zâmbet
de la o frunză
care a decedat subit
l-am agățat în colțul gurii
și am plecat pe stradă fluierând

era toamnă
și ce toamnă
ploaia încontinuu cu posaci

Cutremur

pământul începu să danseze
din buric
și cei care nu știau ce se petrece
se agățau cu mâinile
și cu dinții
de blana pistruiată a nopții
plângând
și strigând
cutremur

După purici

mă supără o zi de marți
e vineri cært
dar toți îmi spun că-i joi

și-au plecat șapte duminici
după purici

DEBUT

ANDREI LUCA
Elev, Colegiul Național „Mihai Viteazul” Slobozia

iertare

cade pământul de prea mult pământ.
cad frunzele fără de vânt.
încerc să-ngân o cină,
pentru a mă scăpa de vină.

dar pâinea a mucegăit
și vinul e otrăvit.

prin geam ne vine lumina și
când nu ne așteptăm

cade cortina...

dorință

destinul nostru
scrijelit în praf...

pământul,
ca o imensă ruletă...

stau în mijloc
dar nu mă rotesc.
văd fețe schimonosite de viteză
încerc să ajung la ele...
mă lovesc și cad.

țip,
dar sunetul se pierde în furtună.

mă uit cu jind la floarea soarelui.
mă simt vinovat.

aș vrea să pot să-i spăl
picioarele
și să nu-mi mai fie rușine
să-mi arăt
goliciunea...

**20.000 de leghe
în adâncul sufletului meu**

copacul trăgându-și viața
din adâncul sufletelor noastre
a scris cu roșu
o scrisoare către tine,
scrisoare noastră, a mea și a ta :
„trezește-te,
rupe farmecul prăbușirii.
abandonează marșul somnambuilor.
fii asemănătoare soarelui,

apune pe partea ta
și răsari pe partea noastră.”

drum

în lumina palidă a apusului
strălucește o cărare de chihlimbar.

un drum ducând înainte
și totuși...

un ghiocel răsare la umbra copacilor ;
doi trandafiri se-nțeapă
izbucnind șuvoaie roșu-catifelate.

și totul se sfârșește printr-o
deschidere
de brațe
și-un strop de dulce-amar
cade cu zgomet asurzitor
mirosind a sfânt

mirosind a pământ.

Helio metamorfoza

Am citit cu bucurie, cu interes, cu admirație nespūsă cartea de fabule.

Rezultatul a fost pentru început o poezie, un material de impresie, poate fi ținut la dosar ,dar poate fi și publicat. Aș fi bucuros. Cu aprobarea d-voastră pot încerca la Buzău sau la Helis.

Iată rezultatele lecturii:
Profesorului Nicolae Puiu Iliescu:

Din fabulă în fabulă, ajuns-am la sfârșit
Și iată ce la urmă m-am gândit:
Un om trăiește cu folos
Când tot ce-l înconjoară nu-i pare de prisos.

Le-am numărat, sunt șaptezeci și șapte
De întâmplări ,istorii, obișnuite fapte
Din care-am învățat precum la școală
Că nu e vre o istorie lipsită de morală.

Citind mi-am amintit: natura
Doar prostului i-astupă gura.
Omul deștept se miră și învață
Cum să o ducă mai ușor în viață.

Te felicit profesore cu bucurie,
Ai fost și la Cocora și-n draga-mi Colilie.
Ai scris o carte mare, e bună pentru toți,
Băieți și fete, moșnegi și chiar nepoți.

Am și-o morală în final,
E bună pentru Cel luat de val :
"Degeaba-n viață ai de toate
Da că de carte nu ai măcar puțină parte"

Și cum multe din fabule au câte o morală, în două roștiri mai scriu și eu una:
Profesor, fabulist, poet, de toate ești.
Să fii ferice, dragul meu și să trăiești.
De toate poți să faci. Pronunț un singur NU:
Să n-ai nimic cu Ilies-CU.

Natura ...în fabulă mi s-a părut o broșurică prinsă în copci .Sunt și orgolii mari care se tipăresc în cărți mici...Ignorând-o, pățești ca vânătorul din fabula autorului.

Am citit cartea, e drept, la o săptămână după evenimentul de la Cocora din 23 iunie.

Nu pun cărțile pe care mi le dăruiesc cu bucurie la dospit. Le cite sc imediat.

De ce n-am făcut-o?

Cartea aceasta de fabule este cu totul deosebită, am citit-o fără pauză, pe nerăsuflăte, nu mai dtisem demult din această specie literară. Un profesor de științe naturale este, în același timp, un mare iubitor de literatură ,este un poet.Tema este mai mult decât generoasă.

TOT CE SE AFLĂ ÎN JURUL NOSTRU ARE MOTIVARE ȘI SENS.

Autorul revine la catedră și începe o lecție de biologie, de știință ,neprevăzută în vreo programă școlară. Profesorul birocrat și care respectă până în pânzele albe o programă școlară, uneori chiar rău întocmită, nu mi-a fost nici o dată simpatic. Este minunată temă a omului atent care nu umbă ca "Vodă prin lobo dă", care bate cărări cunoscute.

Profesorul este un călător care se împiedică de minuni, le descoperă, le redescoperă și le transfigurează. E o meserie frumoasă, grea, dar nu la în demâna oricui. Trebuie să ai har. Argezi vorbea în poezia **Har** despre această minune a lumii, ascunsă în banalul(oare?) cartof.

Farmecul cărții este dat chiar de narator, de acest personaj omniscient care este profesorul, cudoasă calități în plus față de cel obișnuit: e atent

mereu la lumea din jur și o tratează cu o deosebită dragoste, evidențiind ceea ce privitorul obișnuit n-ar putea vedea nici îndrumat, nici cu ochelari speciali.

O concluzie a cititorului, atent la rândul său, este mesajul autorului:

Natura este o mare carte de morală care trebuie citită cu atenție și cu har.

Marele merit al autorului este și procedul de transfigurare a banalului în fapt cusem nificație, cu miez, cu sens aparte. Astfel, o broșură la prima vedere, devine carte de învățătură. Am curaj să afirm că ar putea sta în orice bibliotecă școlară, că ar putea fi un minunat material didactic la orice lecție de dirigenție. Morala ,ca orice lucru însemnat, se învață din fapte și întâmplări ale altora. Se poate și din propria lovire cu capul de pragul de sus, dar acest procedeu e și rar și dureros. Iată deci o carte ca un prag, peste care nu poți trece fără a te prinde uneori dureros doar în plasa moralei.

Pe autor, morala din final îl interesează în cel mai înalt grad . Profesorul din acest poet autentic nu se dezmente: mai explică o dată cu alte cuvinte . Este o remarcă ce m-a fascinat.

Am fost și mai sunt tentaț să adaug și eu încă una, aș putea face acest exercițiu de completare la o lucrare și așa completă.

Stimate domnule profesor, am constat și unele mici imperfecțiuni, repetiții, ieșiri din metrică, dar asta nu împietează cu nimic marea valoare a cărții. La o reeditare aș putea să vă întind prietenește o mână de ajutor. O meritați, sper să nu mă înșel, sunteți un om cu un suflet aparte. Cum poate fi un profesor care dă 77 de învățături cititorului într-o apariție modestă tipăritură...

Vă felicit sincer și constat cât de minunate sunt potecile poeziei, câte cărări necălcate mai sunt încă, ce minune este lucrarea omului de a lua cuvântul la joacă. Aș putea scrie mult, dar din puținul spus aș dori să înțelegem și adevărul. Scrierea cu sinceritate și cu sensibilitate dedașează vibrația celor două instanțe ale comunicării. Cititor și autor. Am pus pe primul loc cititorul, el trebuie să se bucure și să învețe. Autorul se bucură mai târziu, uneori atât de rar.

Surpriza pentru mine este comparabilă cu aceea de a vedea într-o zi pe înținsul Bărgăan măcar o drobie pitită între florile de colilie. Două dispariții regretabile. Cartea profesorului Iliescu e pentru mine cea floare de colilie pe care mi-a dăruit-o în marea lui generozitate cu trei dedicații.

La numai trei luni, profesorul Iliescu ne oferă o alta surpriză. La Salonul Cărții de la Slobozia lansează o carte, **Helio metamorfoză**..., la editura "APOLLON". Cu modestia-i specifică, pe pagina interioară, autorul își publică crezul poetic :

„Poetul e o candelă aprinsă/Ce-și soarbe, din limbaj, uleiul sfânt,/Iluminând în jurul său...Cuvânt-/O lacrimă de gând , spre noi, prelinsă!„

Frumos spus, ne întoarcem în timp și descoperim parafumii poezilor de la GÂNDIREA. Ne bucurăm că poetul ne întoarce în trecutul poetic atât de regretabil uitat uneori...

Este o carte valoroasă și prin notele de prezentare a unor personalități care pe bună

dreptate descoperă *Boarea poeziei* unor mari poeți din veacul de aur al liricii românești, definindu-l ca *Un poet al unui simbolism original, neîncălit în metafore* (Prof.universitar George Coandă, Academia Americano-română de Științe și Arte.)

Este notabilă și remarcă de poet al "crâmpeliilor de anotimp"(George Călin, poet, publicist și editor). Poetul reface o lume pe care o descoperăm în copilărie descușiți ...prin ierburi, cu ochii uimiți de bolta cerească " *pesemne-n a stă noapte,roi de stele/Ce-au obosit în cer să se anine,/Au picurat din'nalt înfiorate/Și-s pitulate-n iarbă, întru tihnă.*"

Această aducere a stelelor din depărtări în iarbă este o imagine care dovedește fiorul poetic autentic, cuprinzând pe omul care în copilărie a simțit sub tălpi minunile lui Dumnezeu u presărate pe câmpia Bărgăanului. Din călătoriile de suflet rezultă alte izvoare de un lirism autentic. Iată cum este transfigurată emoția întâi hirii umbrei marelui Eminescu la Ipotești: "*Luce afăr ești de mare ce ție-e fala./Chiar stelele uitate-n umbră pier?*"

Mare admirator și iubitor de oameni cu har, poetul dedică multe poezii unor confrăți și o face cu dragoste dar și cu talent. Distinge măci acele poezii adresate direct unor autori, colegii, oameni care au stămit sentimente frumoase în sufletul său: Coralia Călin, profesoară de română, Titi Damina ,autor al **Fagului**, Poetul lui Ștefan Tănase, poetului George Călin, lui A.A. , autor de poezii pentru copii, lui Moș "Pușcă", amicul vânător, amicul lui Andrei Dan, lui Gheorghe Petculescu, amicul lui Al.Cristea.

Altele sunt dedicații către marii poeți pe care i-a citiți și care i-au influențat trăirile transfigurate. O serie de dedicații sunt cvasi anonime, altele concrete, adresate unor grupuri, nu uită pe "cei din Grozăvești", pe colegii de tinerețe.

Specificul acestei cărți, originalitatea ei este dată de aceste incursiuni în propria viață, dar și în spiritualitatea celor care i-au marcat existența. Este acesta un nobil gest de recunoștință , încălzit la flacăra unei mari iubiri, a iubirii de oameni, pe care îi fixează la un loc anume cu o tehnică specială, a specialistului în științele naturii, selectând ce a văzut mai frumos în natura umană din jurul său. În **A dat în floare** găsim o strofă remarcabilă în dulcele stil clasic al începuturilor, frumusețea se amplifică prin subtila observație a specialistului: *de acum, târâș-grăpiș, ca o omidă/ Se trage-nvinsă iam a-n spre zăvoi/...Pe când mijeste primăvara-n noi/Cu zvon dospit în miez de crisalidă*

Și-n care așteaptă mugu rulin toi.../.

Uneori, din prea marea dragoste de formă, poezia pierde din sensul ei autentic. Poezii ca **Prin Bărgăan, Culesul porumbului**...evocă amintiri și orizonturi dragi în care cititorul crescut la câmpie se recunoaște cu emoție. M-am văzut la culesul porumbului, la tăiatul cocenilor și mi-am amintit o vorbă de pe la noi despre dragoste a unora care ține a "de la culesul porumbului până la tăiatul cocenilor".

Dragostea noastră de carte, de cuvânt, de oameni ,de profesori iubitori de poezie va ține mult mai mult ,exact cum se încheie una din aceste foarte frumoase poezii: Dar s-a sfârșit! ce bucurie!/Se zbate apa în urcior/Stăm jos de-acum la cap de glie/

Gândit la rodul viitor!

Așa vom face și noi, ne vom adăpa cu apa vie din ulciorul poeziilor lui Nicolae Puiu-Iliescu, metamorfozați de lectura cărții sale și vom gândi cu bucurie la "la rodul viitor", simțind ca pe o certitudine apariția și a altor cărți.

Aurel Anghel-Cocora

**ADRIA
BĂNESCU**

Elegie la viețuirea în spirit

...Și plânge fără lacrimi înavuțitul tu
În tot ce fără zestre purtam la început.
Nu-i cale să se-ntoarcă din mântuirea mea
Nici litera ce-albastru în verde prefira.

Cristale sublimate de roșu cibelin
La violet – flambatul – implozie-n divin
Din încropirea cărui – amarul avatar
Răspunde-adânc din unghiuri de fără de hotar.

Așa stă în culoare și formă spusul „Eu”
Din care cad ca sdavă și mă înalț ca zeu.
Lichefiată-n soare – de luturi mă desprind
Când cele etherate în sferic se cuprind.

Știut - neștiutorul în Sine am ucis –
Legat îmi stă de-aripă ca zbaterea de vis
Din caerul luminii pot firele să trag
Dar piatră-mi este pâinea știrbind cântecul drag.

Preasfântă Trinitate, întruchipată Vie,
Privirii umilte – spre 'nalta ei Solie –
Tu, care străngi tot cerul de ape în Cuvânt
Dezleagă-mi devenirea – de Sus către pământ...

Balada inversului tot

Decând poet-ul-lăutar
Nu v-a mai scris nici o baladă
Se mulțumește c-o butadă
Pe scânduri roase de sertar;
Se-așează florile pe brumă,
Vioara pe arcuș doinește,
Moara spre sac se gărbovește
Când invers totul – nu e glumă !

Valorile pălind cărunte
Bat marginile-n lăcrimare
Să urce larg coada cu stare
Precum păduchele în frunte,
Și-n brave rumegări de gumă
Găleata din pahar se umple :
Fără sudoare-n cap de punte
Când invers totul – nu e glumă !

Se-aruncă rodul în hambare,
Găsește cauză efectul;
Virtutea a lăsat defectul
Să croncăne în gura mare.
Da, toate vor spori în spumă
De ochii soacrei opărite
Ce-adună mana de la vite
Când invers totul – nu e glumă !

Sfidare-n veci, fundal de tumă,
Jurasic-Instinct de Carpați
Neanderthal-integrați
Când invers totul – nu e glumă!

Sonet la suprasensibil

Nu-i gura ta, știuta, ceroste
Cuvântul ca-ntr-un veșnic început :
Totul e nou și-n Sine conceput
Săgeților țintind înțelepțește.

Ci timpul se dilată – din el crește
Un spațiu către faptă încăput
Orice amănunt e-ntr-unul priceput
Și-ntr-un auz și vis – îl simți
trupește.

La ce atinge, mâna strălucite
Din getul purși gândul perceptor
Când ființele luminii te-au cerut
În înțelesul Celui ce zidește.

Prin toate să răzbată aspre Lege :
Doar actul de Voință te alege !

Sonet unui prieten

Prietene, vreun sens erosul are
În mine să-l vânezi cu suferință,
Când fibrele cerești îmi dau putință
Să îți aduc lumina la picioare ?

Prietenia – nenunțită floare
Din grațitudine și din credință
Își țese haina sa de pocăință :
În veci nu va surăde la strânsoare !

Și spiritul – ce undă cu răcoare –
Prin el să dăruiești fără câință
Otrăvitoarea, fără saț dorință
Să nu răvnești de cuget să-ți coboare.

Amorul poți să-l vrei – numai socoate
Că e sublim atât cât nu se poate !

PROZA - Debut

Eterna Albastră

Motto: Lăsați orice speranță voi cei care intrați! (Dante)

Mă aflu încă o dată în acest tren ce mă va duce la exact aceeași destinație, la aceeași oră ca acum fix o săptămână. Cu o regularitate obositoare. Rutina ne va omorî, nu bolile sau... fumatul. Toată lumea, când mă vede fumând, începe ca prin minune să-i pese foarte tare de plămâni mei. Să mă lase mai bine în pace, dacă nu are ceva drăguț de spus.

Trenul ăsta care nu mai pleacă! Mă depimă gările și trenurile. În toate filmele într-o gară se împacă perechile de iubii. Iubire... da, cred că de-așa mă depimă: îmi aduce aminte de iubire. Și geamuri murdare. Și aer îmbăcșit, și oameni nervoși, și copii ce plâng încontinuu. Și m-aș mai putea gândi la încă vreo câteva motive.

Gara e destul de aglomerată pentru ora aceasta. Oameni care fumează peste tot. Tați nervoși, cu o groază de copii după ei și mame ce se plâng că au uitat exact ce era mai important acasă, tineri nesăbuiți ce pleacă probabil la mare, oameni plictisiți de viață, fără nici o legătură unul cu celălalt, în afară de una, propria apartenență, măcar pentru câteva minute, la o pârțică din această gară.

la stai... o femeie frumoasă! Cu adevărat frumoasă. Până acum nu am observat-o, e nou-venită în marea noastră familie. Are o rochie stacojie, simplă, până la genunchi, niște picioare zvelte, păcătos de drepte (de parcă și-ar lua zborul în orice clipă) și o geacă de blugi deasupra. Părul îi strălucite în lumină și se unduie răsplătind mângâierea și îmbrățișarea vântului.

Pare puțin confuză, de parcă ar fi uitat în ce tren urmează să urce. Poate va veni în acesta. Poate chiar în compartimentul meu. Ar fi frumos: aș ajuta-o să își așeze bagajul

și i-aș putea simți parfumul. Aș admira-o tot drumul cum citește o carte sau, dacă am noroc, i-aș privi chipul radios când doarme. Dar nu... se îndreaptă către alt vagon. Nu-i nimic. Ne-am putea întâlni pe holul trenului. Poate el ne-ar zgudu dintr-o dată, complice la dorința mea. Și am râde ambii, rușinându-ne de impertinența trenului de a ne arunca unul în brațele celuilalt. Nu... pare a merge către alt tren. Poate își așteaptă soțul. Oare are copii? Mi-o pot imagina... gravidă, rotundă ca un măr, și la fel de ispititoare, fructul oprit.

Vino la mine, iubire! Nu mă auzi când te chem? M-am în drăgostit iremediabil de tine... iar fantoma rochiei tale roșii îmi va dinui nopțile. Părul tău castaniu îmi va primi mângâierile, și îți voi vedea zâmbetul. Nu mă aude... nu mă vede, încercă să pară preocupată, dar e atât de distrasă, ca un copil când vede prăjitura preferată pe o farfurie, iar pentru a ajunge la ea trebuie să mintă și să înșele, și numai gândul la aceste lucruri a îmbujorat-o.

Oare să cobor din tren? Să o întreb cum o cheamă? Atât să știu și aș putea să trăiesc doar din amintirea numelui ei... Nu, nu pot face asta. Aș vrea să îi pot spune că o iubesc, că aș face orice pentru ea. Nu îmi trebuie decât un cuvânt și mă așez la picioarele ei.

Vine încoace. Oare până la urma se va urca cu adevărat aici? Mi-este frică..., vreau să stea departe!

Pentru câteva secunde, privirea ei albastră s-a interesat at cu cea păcătoasă, a mea. A părut o eternitate de albastru, o eternitate de ea. Dar a plecat acum. Oare și-a dat seama de vraja pe care mi-a făcut-o inconștient pentru a mă lega de ea? Nu cred. Dacă ar fi știut, s-ar fi simțit vinovată... dar nu, se îndepărtează ca o

zână jucăușă a culorii roșu. Nu, a albastrului. Putem da vina oare pe soartă? Ea a trecut pe aici... eu m-am așezat chiar în acest loc din atâtea altele libere... Sau este doar o coincidentă? Aș vrea să se întoarcă. Un nume, atât să-mi șoptească, nimic mai mult nu vreau.

Acum, aici, păreau momentul și spațiul oportun întâlnirii noastre... De ce oare toate filmele au sfârșitul de basm? Povestea asta putea avea o mie și unu de sfârșituri.

Cine și de ce l-a ales tocmai pe acesta? A plecat. Dar poate mai există vreo șansă de a se întoarce, un bagaj uitat, o mână întinsă, o privire pe care a ignorat-o...

Dar geaca de blugi mă aduce la realitate. Se îndepărtează din ce în ce mai mult, cu un pas sigur, ca și cum și-ar părași propriul trecut. Și eu mi-l părașesc, Eterna Albastră, dar pe calea mea, timid și cu pași mărunți.

M'ai trezit la realitate pentru un timp... iar acum plec, și nu vei ști nicio dată secretul meu și faptul că ai fost o iubire de un sfert de oră...

Gara iarăși pare atât de aglomerată. Dar nu mă mai obosește. Mă înviează. Nu mai pot privi nicio dată acest loc ca unul al torturii, aici am întâlnit ochii iubirii. Și-a aruncat privirea asupra mea, și m-a schimbat cu o clipire.

Trenul pornește. Frumoasa mea nu s-a urcat în el. A urcat în altul. Poate într-o zi ne vom reintâlni, și îmi va spune: te cunosc de undeva? Și vom râde de naivitatea noastră, căci... și ea mă iubise de când mă văzuse... și va vrea să o iert că i-a fost frică să-mi spună...

Dar până atunci... voi purta cu mine culorile ei... stacojiul rochiei, maroniul catifelat al părului, albastrul ochilor.

Și, până se va întâmpla asta, până voi avea o a doua șansă, îmi voi continua ritualul zilnic, rutina obositoare... și-mi voi îngropa secretul în adâncul inimii mele, ca nimeni, nici măcar eu, să nu-l mai pot atinge, vreedată...
Alexandra Traistaru

**REVELIONUL CARICATURIȘTILOR
„EUROPA TE IUBIM !
(EURO...PA !!! VENIM !!!)”**

Urziceni • decembrie 2006

Ucraina - Kustovskiy Oleksiy

Germania - Besslich Winfried

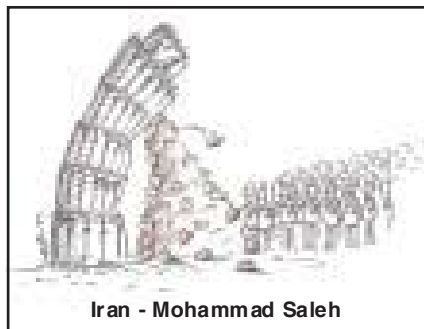
Serbia - Babic Sava

Bulgaria - Ivailo Tsvetkov

Brazilia - Erico Junqueira Ayres

Iran - Mohammad Saleh

Cehia - Otto Schubert

Israel - Ilya Katz

Turcia - Omer Koyu

HELLIS

Moldova - Alex Dimitrov

Rusia - Evgheny Kran

Moldova - Alex Dimitrov

Polonia - Ianuary Misiac

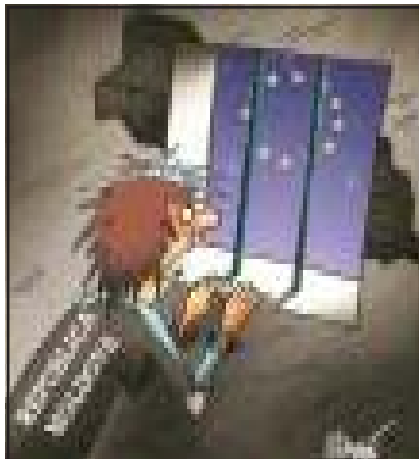
Polonia - Adam Orldmowski

Romania - Radu Cletiu

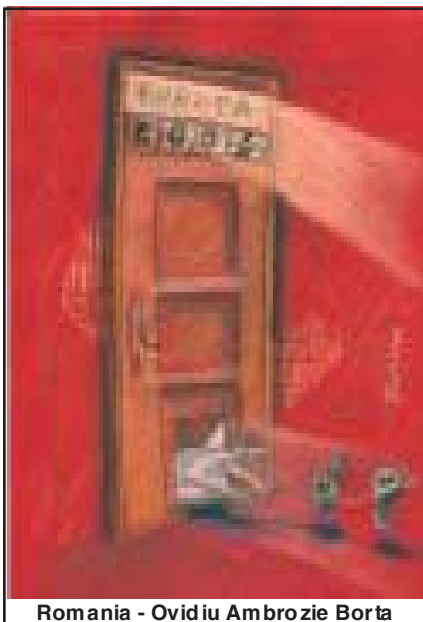
Romania - Nicolae Lengher

Moldova - Alex Dimitrov

Rusia - Andrei Lupin

Romania - Ovidiu Ambrozie Borta

Turcia - Evrim Yurtury

cccccccc

Lagărul de prizonieri sovietici de la Slobozia

La 22 iunie 1941 armata română începea războiul de eliberare a Basarabiei și Bucovinei de Nord de sub ocupație sovietică. După eliberarea acestora, România va continua războiul antisovietic, alături de Germania. Întinse teritoriile ale URSS vor fi ocupate în doar câteva luni. Totodată, aproximativ 3 milioane de soldați sovietici au fost luați prizonieri în primele 6 luni ale războiului. O parte a acestora va ajunge în România, acolo unde, încă din iulie 1941, erau organizate primele lagăre de prizonieri. Astfel de lagăre au fost create și pe teritoriul județului Ialomița. Cele mai cunoscute au fost lagărele de la Fierbinți și Slobozia.

Lagărul de prizonieri nr.1 de la Slobozia se afla pe locul fostei unități militare, lângă gara feroviară. Monografia recentă a Sloboziei cuprinde și o descriere impresionantă a acestui loc: "*Dincolo de barieră era unitatea militară a ostașilor din escadronul 5 Cavalerie, călărași cu schimbul. În timpul războiului aici funcționa un mare lagăr de prizonieri de toate neamurile. Prizonierii, cu miile, treceau mai întâi pe la enormele etuve de pe calea ferată ca să se despadă de aburul încins pompat de locomotive. Dar tot degeaba, mureau zilnic în jur de o sută din cauza tifosului, majoritatea ruși. Paznicii îi dezbrăcau, până să-i îngroape, și le vindeau hainele, că ajunsesse mai toată lumea din Slobozia să poarte ponoșitele uniforme de război.*"¹

Lagărul este amintit și în romanul autobiografic al scriitorului Paul Goma, "Din calidor". Tatăl scriitorului, Eufimie Goma, după ce a fost deportat de sovietici în Siberia, s-a trezit înrolat în armata sovietică, pentru ca apoi să ajungă prizonier la germani. Predat autorităților române, el va fi închis în lagărul de prizonieri de la Slobozia. În perioada ianuarie-octombrie 1943, mama și bunica scriitorului vor face numeroase vizite la Slobozia, reușind, într-un final, să obțină eliberarea capului de familie.

În baza ordinului Marelui Cartier General, esalonul 2, Nr. 3664/C/1941 și în conformitate cu art. 150 din Instrucțiunile Provizoriu asupra Prizonierilor, puse în vigoare prin I.D. Nr. 2435/1926, prizonierii sovietici erau folosiți la muncile agricole², fapt confirmat și de documentele identificate în fondurile arhivistice județene³. Aceștia erau dați proprietarilor de pământ din județ. Alitudinea față de prizonieri era diferită. Unii proprietari îi subnutreau, alții le acordau o libertate destul de mare. Nu de puține ori, cei din ultima categorie puteau fi găsiți în cârciumile sătești, iar la terminarea muncilor agricole puteau fi văzuți întorcându-se singuri, fără pază, în lagăr⁴. În iulie 1943, comandantul lagărului era maiorul Gh. Chiribașu⁵.

Este de remarcat că, la Slobozia, lagărul cuprindea și o închisoare disciplinară, în care erau aduși prizonieri evadați, pentru perioade mai lungi sau mai scurte. De exemplu, în mai 1943, sergentul american Peter Beyerle, aflat în lagărul de prizonieri nr. 13 din București, este mutat în lagărul de la Slobozia, pentru încercarea de evadare. La fel se întâmplă cu locotenentul Lawrence Lancashire, care a încercat să evadeze din lagărul de la Timișul de Jos, în aprilie 1943. În noiembrie 1943, alți 6 subofițeri americani și 2 britanici încearcă să fugă de la Timișul de Jos și, drept pedeapsă, sunt aduși la Slobozia, pentru o perioadă de 30 de zile. În octombrie-decembrie 1943, 10 militari francezi sunt intemați în lagărul de la Slobozia⁶.

Cei mai numeroși rămăneau însă prizonieri sovietici. Se înregistrează și evadări ale acestora, care, de regulă, erau prinși⁷. Au existat însă și situații când evadații au reușit să ajungă pe fostul teritoriu sovietic. Astfel, în anul 1943, un grup de 23 de prizonieri sovietici evadează din lagărul de la Slobozia. Cei mai mulți reușesc să ajungă în regiunea Odesei. Unul dintre aceștia, Tuhov A.B., comandantul unui vas sovietic, scufundat lângă Constanța, este prins lângă râul Prut. La interogatoriu minte că este din lagărul de la Tiraspol și că a murcit la moșieri, dar din cauza alimentației proaste, s-a hotărât să se întoarcă în lagăr. "M-au trimis la Tiraspol, iar de acolo, după experiențele de la Timișul de Jos și Slobozia Veche, nu a mai fost foarte complicat să evadez din nou..."⁸.

La 23 august 1944 România întoarce armele împotriva Germaniei naziste, alăturându-se Națiunilor Unite. În aceste împrejurări, armata română luptă cu unitățile germane, aflate în retragere de pe frontul din Moldova spre Bulgaria sau Transilvania. Lupte importante se dau și la Slobozia, în zilele de 28-30 august⁹.

De acest moment se leagă un eveniment de referință pentru istoriografia sovietică și rusă: "*În închisoarea disciplinară a orașului Slobozia (România), pe 25 august 1944, ofițerii sovietici, aduși din lagărul de la Calafăț, s-au răsculat. Răscoala era condusă de colonelul V. Hazanovici și comisariul de batalion A. Rândin. Dezamând paza și înarmându-se, 430 de răsculați s-au îndreptat spre lagărul de prizonieri sovietici din apropiere și au eliberat 1500 de oameni. În cursul luptelor, care s-au prelungit până pe 1 septembrie, au fost lichidați sau luați prizonieri în jur de 800 de ofițeri și soldați germani, s-au capturat numeroase trofee.*"¹⁰

Despre ce răscoală poate fi vorba? Istoriografia română nu amintește despre o asemenea acțiune. Lucrările de istorie, mai vechi sau mai noi, descriu doar participarea soldaților români și a localnicilor la luptele din Slobozia¹¹. Totuși, din raportul șefului Poliției din Călărași, din 30 august 1944, aflăm că în luptele de la Slobozia "au fost pierdute de circa 55 morți în rândurile germane, 6 ostași români și 4-5 morți prizonieri ruși din lagărul de la Slobozia, care au luptat alături de unitățile noastre..."¹². Din același raport aflăm că, la venirea trupelor sovietice în Slobozia, lagărul număra 6500 de prizonieri, din care "câteva sute sunt înrolați și luptă pentru dezarmarea germanilor", iar "unitatea românească care face paza lagărului de prizonieri e somată de unii ofițeri sovietici să dezarmeze"¹³.

Rezultă că unii prizonieri ruși au participat la lupte, dar în nici un caz nu se poate vorbi despre dezarmarea pazei. O asemenea răscoală ar fi atras, cu siguranță, atenția autorităților sovietice, ori comunicatele oficiale de știri nu amintesc de așa ceva. Comunicatul Infomburo-ului sovietic, din 30 august, sună astfel: "*La nord-est de orașul București, unitățile noastre au înaintat cu lupte și au ocupat un important nod rutier, orașul Urziceni, situat la 50 de kilometri de București. Alte unități sovietice au înaintat de-a lungul râului Ialomița, ocupând orașele Tâmbărești și Slobozia (...). Au fost capturați prizonieri și numeroase trofee*"¹⁴.

În 2 septembrie, Infomburo vine cu completări: "*În raionul orașului Slobozia trupele noastre au luat prizonieri 2200 de soldați și ofițeri germani. S-a capturat o mare cantitate de armament și echipament militar*"¹⁵. Din nou, nu se amintește despre nicio răscoală a prizonierilor sovietici (e adevărat, nici despre contribuția trupelor române).

La nivel local, de asemenea, nu sunt semnalate incidente. Într-un raport al prețurii Slobozia, din 25 august, se raporta că în oraș este liniște¹⁶.

Cum a început, atunci, această legendă? În ajutor ne va veni un alt articol din spațiul ex-sovietic. Deși se exagerează în continuare în privința contribuției reale a prizonierilor sovietici la luptele din orașul nostru, aflăm că: "*Soldații noștri, care se afluau în prizonierat, au cerut autorităților române arme pentru a se apăra de nemți. Au fost refuzați. Seara, s-a luat hotărârea de a se dezarma paza...*"¹⁷.

Așadar, refuzul autorităților române de a-i înarma pe prizonieri a provocat tulburări în lagăr. De ce? Considerăm că acestea s-au datorat nu atât fricii de germani, cât fricii de sovietici. Încă din anul 1941, Stalin i-a declarat pe prizonieri "trădători" și, de regulă, îi trata ca atare.

Astfel, după 23 august, comandantul lagărului de prizonieri din Calafăț, pentru a-i proteja pe prizonierii sovietici de germanii aflați în retragere, i-a încolonat și i-a condus în întâmpinarea trupelor sovietice¹⁸. Unul dintre prizonierii povestește: "*Așteptam această întâlnire de doi ani... Când i-am văzut pe primii soldați sovietici, am vrut să mă arunc și să-i îmbrățișez, dar nu mi s-a permis. Am fost instalați într-o tabără separată, unde am văzut o femeie în uniformă militară. M-am apropiat de ea, încercând să deschid discuția. Ea s-a oprit, pentru o clipă, spunându-mi enervată: "Ne este interzis să comunicăm cu voi, nu înțeleg?"*"¹⁹

Ce se întâmplă în continuare, ne povestește un alt prizonier, din lagărul de la Reni, Patlah Lev: "*Peste 12000 de prizonieri au fost adunați în lagărul sovietic de lângă Ploiești. Timp de 6 luni au durat verificările. Doar 44 de oameni au fost declarați nevinovați. Eu mă aflam printre aceștia...*"²⁰. Ceiași au fost trimiși în Siberia.

Cu siguranță, prizonierii din Slobozia cunoșteau această cruntă realitate. Dacă doreau să scape de GULAG-ul sovietic, ei trebuiau să găsească o cale de reabilitare și aceasta era lupta împotriva germanilor. Chiar dacă n-a existat o răscoală, anumite tulburări în rândul prizonierilor, care să fi sensibilizat autoritățile române, este posibil să fi existat. Doar așa putem explica, pe de o parte, legenda sovietică despre răscoală, iar pe de altă parte, participarea prizonierilor la luptele împotriva germanilor, aflați în retragere.

Mai multă lumină în această problemă ar putea aduce arhiva lagărului de prizonieri de la Slobozia, care, din nefericire, se află la Moscova și sunt puține șanse s-o consultăm în curând²¹.

După evenimentele descrise, lagărul din Slobozia va fi închis pentru o perioadă scurtă de timp. Deja în noiembrie 1944 el era redeschis, pentru a-i "găzdui" pe legionari²². La 18 decembrie 1944, lagărul de la Slobozia avea 465 de intemați, iar paza atingea un efectiv de 74 de persoane²³. Deși în aceeași lună legionarii au fost trimiși la Pitești, lagărul funcționa încă în 1945, aici fiind aduși, în special, supuși străni²⁴.

Așadar, pentru câțiva ani, lagărul de prizonieri de la Slobozia a reprezentat un important punct de reper în istoria localității. Istoricul acestuia, cu toate aspectele sale negative sau pozitive, va permite, cu siguranță, întregirea cunoștințelor noastre despre istoria locală și națională.

Buzu Vitalie

¹ Stoian, G., Grigorescu, Șt., Mare, R., *Slobozia culturală. Monografie*, Slobozia, 2006, p. 222.

² Apud Grecu Dan, *Lagăre pentru prizonieri sovietici în județul Hunedoara (1941-1944)*, pe site-ul "http://membres.lycos.fr/igrecu/Prizonieri_HD9.htm"

³ Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Ialomița, *Fond Prefectura Județului Ialomița* (în continuare, *Fond Prefectura*), dosarele 67/1942 și 89/1944.

⁴ *Ibidem*, 89/1944.

⁵ *Ibidem*, dosar 37/1943, f.105.

⁶ Duțu Alexandru, Dobres Florica, Șipercu Andrei, *Prizonierii de război în România*, în "Magazin istoric", nr. 3, martie 1997.

⁷ *Fond Prefectura*, dosar 17/1943. Sunt înregistrate mai multe evadări.

⁸ Vorkov A.V., *Mili mujestva*, Kiev, 1987, pe "militera.lib.ru".

⁹ Vlădăreanu Alexandru, *Slobozia în perioada anilor 1944-1994*, în "Slobozia 400. Studii și comunicări monografice", Slobozia, 1994, p. 117-119.

¹⁰ Lunkin, Gh., *Răscoale antifasciste ale prizonierilor sovietici* (în limba rusă), în "Donbass", nr. 114, Donetsk, 21 iunie 2003, pe site-ul "http://www.donbass.dn.ua/2003/06/20493/20493-07.php?toika=20493-07".

¹¹ Vlădăreanu Alexandru, *op. cit.*. Vezi și Ceașescu Ilie, *Războiul întregului popor pentru apărarea patriei la români*, București, 1980, p. 302-303.

¹² *Tezaur de documente Ialomițene (1392-1944)*, București, 1991, doc. 34.1, p.374.

¹³ *Ibidem*.

¹⁴ Toate comunicatele pot fi găsite pe www.9ma.ro.

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ *Fond Prefectura*, dosar 2/1944, f.172.

¹⁷ *Regimul de ocupație* (în limba ucraineană), pe site-ul www.peremoga.gov.ua

¹⁸ Unii autori ruși vorbesc despre o răscoală a prizonierilor și la Calafăț!

¹⁹ Iatro-pulo, S., *Amintiri de război*, pe site-ul "militera.lib.ru", 2004.

²⁰ *Amintiri despre holocaust*, pe site-ul <http://kackad.com/article.asp?arti-de-823>

²¹ Arhiva militară de stat a Rusiei, *Fond 1512k, 1941-1944* (Lagăre de concentrare din România pentru prizonierii sovietici (orașele Bălți, Vaslui, Vulcan, Galați, Doamești, Slobozia-Ialomița, Timișoara, Tiraspol, Feldioara, Brașov)). Vezi catalogul Arhivelor pe site-ul <http://guides.rusarchives.ru/browse/qui-debook.html?bid=123&sid=173783>

²² *Fond Prefectura*, dosar 11/1944, f.131.

²³ *Ibidem*, f.37.

²⁴ *Ibidem*.

«NICI UNUL DINTRE NOI NU VOM FI ÎN DREPTU A ÎNSTREINA PRIN VÂNZARE POGOANELE CUMPĂRATE»

În 1881 mai mulți locuitori ai satului au cumpărat de la Nicolae Maratheea, în devălmășie, o parte din moșia deținută de acesta pe teritoriul Gimbașanilor. După cumpărare, cei 26 de noi proprietari au autentificat la Tribunalul Districtului Ialomița un document prin care copărtașii se obligau să nu înstrăineze prin vânzare pământul din câmp. Reproducem integral acest document.

Tranzacțiune

Spre a se evita orice neînțelegeri, contestațiuni și procese ce s-ar putea naște între noi mai jos iscăliți cumpărători devălmășii ai trupului de moșie din Gimbașani vândută nouă de dl. Nicolae Maratheea - de felul cum avem să stăpânim pe viitor fiecare după analogia pogoanelor ce am cumpăratu pământul ce lu avem în câmpu și în vatra satului am convenit între noi precum urmează:

1-Iu. Destinăm o dată pentru totdeauna că partea de pământ din moșia cumpărată ce cade din hotarul stânjelor de moșie de devălmășie în dreptul colului și până în hotarul Radu-vodă câtă se va prevedea în anume planu ce se va face prin inginerii, să serve (n.n. servească) ca vatra satului și locuri de vii; primind dintre noi ca locu de casă, grădină și armanii fiecare după analogia pogoanelor cumpărate și care locuri de casă determină pe planu și face pământul pe numele fiecăruia în parte; rămând înțelesu că locurile pentru vii se vor plăti de către noi cumpărătorii câte de ce Nr. 10 galbeni pogonul, iar de către cei streini ce au vii deja sădite și cari cumpără locu pentru aceasta (?), câte 25# adică douăzeci și cinci galbeni pogonul; și banii se vor distribui între noi cu analogie după numărul pogoanelor ce fiecare cupărăm. Vânzarea locurilor pentru vii se va face de către copărtașul nostru dl. Ion Mihăileanu în numele nostru ca unul ce are partea cea mai mare cumpărată.

2-Iu. Niciunul dintre noi nu vom fi în dreptu a înstreina prin vânzare pogoanele cumpărate altor persoane streine decât numai copărtașilor noștri ce au luat parte la această cumpărare, excepțiune de locurile de case, armane, grădine din vatra satului destinată pe planu cari vom avea de prisos, precum și locurile de vii despre care s-au vorbitu mai susu.

Călărași 2 Octombrie 1881

St. Ionescu
Eu Costache Nicolae
Eu Bicu Stoica
Eu Ionu Călinu
Eu Petre Ionu
Eu Bucur Praoveanu
Eu Stoica Rotaru
Gheorghe Nicu
Eu Drăgulinu Radu
Eu Stancu Ionță
Ionță Ianache
Petre Ionță
Tache Ene Cornățeanu
Eu Nae Ene Cornățeanu
Petre Adamu
Gh. Vășcea
R. Scărlătescu
Eu Pană Marinache
I. Anton
Ion Mănescu
Manea Marinache
Ștefan Călin
Ion Mihăileanu
Preotu Mițu
Preoteasa Mița
Gheorghe Potincu
Preotu Alexandru I. Sachelarie

România
Tribunalul Districtului Ialomița
Nr. 3730, Anul 1881 octombrie 2

De noi dată cu depunerea acestui act de tranzacțiune pe lângă cuplica registrată la Nr. 5343 cari prezentat în persoană înaintea Tribunalului d-lor Șt. Ionescu, Costache Neculai, (...?) și Preotu Alexandru I. Sachelarie, a căror identitate se constată din atestarea făcută cereri pe menționata cuplică de către d-lor M. Popescu și N. S. Maltezeanu (n.n. Maltezeanu?) din orașul Știrbeiu, persoane cunoscute și de Tribunalul cărora cetindul-se acestui act din cuvântu în cuvântu au declarat că este al lor făcutu din libera voință și subscrisu de Șt. Ionescu, Bicu Stoica... și Preotu Alexandru I. Sachelarie, propriile semnături iar de ceilalți prin punerea de degeturi neștindu

carte.

Văzându că acestu act este format pe coală hârtie timbru fiscu de cincilei;

Văzând declarațiunile părților și dispozițiunile art.

1172 codul civil

Tribunalul dă autentificarea legală acestui actu.

ss. indescifrabil

ss. grețier indescifrabil

ss. indescifrabil

ss. S. Constantinescu

ss. Șt.P.

Nr.345 al registrului autentice

TESTAMENTUL BOIERULUI IOAN MIHĂILEANU

În 1885, Ioan Mihăileanu, bolnav, aflat în casa din Călărași a cumnatului său, preotu Alexandru S. Sachelarie, lasă prin testament averea sa ficelor Maria și Victoria. Reproducem integral acest document.

L Testament

Subsemnatul Ioan Mihăileanu, proprietar, domiciliat în comuna Cosâmbesti plasa și județul Ialomița, iar acum aflat provizoriu pentru căutarea sănătății în acest oraș Călărași în casa cumnatului meu Preotu Alexandru S. Sachelarie din strada București nr. 75;

Void că în urma mea averea rămasă să se administreze cât mai bine în folosul moștenitorilor mele fice legitime Maria și Victoria;

În considerație că soția mea legitimă Tudorița cu toată bunasa voință de care numără îndoescu ar avea puterea și cunoștințele necesarii. Pentru aceasta conform dreptului ce îmi acordă legea prin art. 345 cod civ. orânduiescu a consiliului îngrijitor pe lângă rămasa în viață a copiilor mei Tudorița Mihăileanu pe cumnații mei I) Preotu Alexandru S. Sachelarie din Călărași; II) Preotu Mițu Ștefănescu din Gimbașani; III) Preotu Ioan Niculescu din București, fără știrea și învoirea cărora soția mea epitropă făcscă nu va putea face nici un act atingător de tutelă și administrarea averei.

În acest scop rog pe numiții mei cumnați a primi această însărcinare și sper că vor ști să dea concursul lor necesar pentru buna administrare a verei rămase în imobilele și mobilele compusă ca imobilă din 1.030 una mie treizeci pogoane în comuna Gimbașani și cumpărați în devălmășie cu Preotu Alexandru și alți de la Marathia, 70 stânjeni în devălmășie cu moșnenii Gimbașani, 13 treisprezece stânjeni în devălmășie cu moșnenii Cosâmbesteni, iar mobile lucruri de casă, vite și instrumente agricole câte se vor afla la moartea mea care toate le las copilelor mele Maria și Victoria. În special recomand și rog să achite pe toți creditorii ce am eu din venitul acestor imobile și în cazul neajungerei, vânzând imobile, făcând tot posibilul ca imobilele să rămână intacte în stăpânirea și proprietatea moștenitorilor mele.

În acest scop am făcut acest act rugând pe onor Tribunalul de Ialomița să-i dea autenticitatea legală.

(ss) I. Mihăileanu 1885 Iunie 17

După care D. Președinte supunând cazul în completul Tribunalului a încheiat următorul jurnal:
Nr. 1839 Anul 1885 Iunie 19

În ziua de 18 Iunie curentu pe lângă petiția înregistrată la Nr.3600 ce s-a primit din partea d-lui Ioan Mihăileanu s-a depus pe lângă menționata petițiune și testamentul format de D-Sa cerând a i se lua consimțământul la Domiciliu deoarece este bolnav și în nepuință de a se prezenta la tribunal.

Tribunalul

În fața acestei cereri prin jurnalul Nr. 1815 a delegat pe domnul membru de ședință a-i lua consimțământul la domiciliul d-lui Ioan Mihăileanu testatoru.

Văzând raportul domnului membru de ședință Nr. 173 și procesul verbal dresat în cauză în ziua de 18 curent din care se constată că transportându-se însoțit și de dl. Ajutor de greț Ioan A. Zamfirescu la domiciliul preotului

Alexandru I. Sachelarie din Călărași strada București Nr. 75, unde i s-a arătat că se află dl. Ioan Mihăileanu testatorul spre a-i lua consimțământul său asupra testamentului vizat de dl. Președinte și de noice s-a depus din parte-i spre autentificare la acest Tribunal cu petiția înreg. la Nr. 3600, a găsit acolo pe numitul Ioan Mihăileanu, bolnav, zăcând în patul său însă în deplinătatea minții și a memoriei sale după cum s-a încredințat în urma conversațiunii întreținută cu dânsul după care fiindu-se din cuvânt în cuvânt acest testament în auzul și în fața sa a declarat că acest testament este al său, făcut din libera sa voință scris de o altă persoană însă iscălit de dânsul.

Luând act de această declarațiune, în virtutea art. 860-861 c.civ.

Declară autentic acest testament fiind format pe timbru legal de cincilei coala.

(ss) M. Iulian (ss) N. Marinescu Grețier (ss) Zamfirescu

Pentru conformitate

(ss) G.M. Chisculescu

România

Greț Tribunalului Ialomița

Prezenta copie fiind conformă cu originalul trecut în registru de acte autentice pe anul 1885 se atestă de noi Grețier (ss) Ion Georgescu

GIMBAȘANI ÎN ÎMPĂRȚIREA ADMINISTRATIVĂ A JUDEȚULUI IALOMIȚA

Pentru a înțelege mai bine istoricul acestei așezări am găsit de cuviniț să facem referiri în această lucrare la modul de organizare a județului de-a lungul anilor și la locul ocupat de satul Gimbașani în viața Ialomiței.

Cea mai veche împărțire a județului în plăși se cunoaște ca fiind aceea din 1778, după care județul era împărțit în șapte plăși: Lichirești, Stelnica, Orașu, Slobozia, Dridu, Jilava și Grindu, denumiri luate după numele satelor de referință. Această împărțire o găsim până în 1831, când județul rămâne cu patru plăși: Borcea, Balta, Ialomița și Câmpul, care cuprindeau vechile plăși întrunită în modul următor: parte din plasa Stelnica cu parte din plasa Lichirești sub numele de plasa Borcea; Orașu cu parte din plasa Stelnica sub numele de plasa Balta; Slobozia cu plasa Dridu sub numele de plasa Ialomița, Grindu cu Jilava sub numele de plasa Câmpu.

Cel mai vechi tabluu complet cu satele județului, împărțite pe plăși, se găsește în "Extractul de suma plugarilor și muncitorilor locuitori prin sate sub răspunderea de capitație" din iulie 1831, publicat în "Analele parlamentare". Din acest "Extract..." reiese că la acea vreme satul Gimbașani făcea parte din Plasa Balta, compusă din 27 de sate. În același an se face o nouă împărțire administrativă, apărând printre plăși și plasa Hagieni, din care făcea parte și satul Gimbașani.

Într-un "Tabel întocmit de Isprăvnicia județului Ialomița, înaintat Departamentului Treburilor din Lăuntru prin care comunicăm numărul familiilor satelor și cantitatea de fân care trebuie adunată pentru hrana cailor trupelor ruse din ganizoana Sistra", emis la 8 iulie 1831 la Urziceni, regăsim în dreptul satului Gimbașani, din plasa Hagieni: "Nr. Familii - 19; Predări fân - 570 puduri; lei 171". Documentul, aflat la Arhivele Statului Slobozia, în Fondul Prefecturii Ialomița, dosarul 3/1831, f. 4-8 v.orig., este semnat de Marele Vornic din Lăuntru George Filipescu.

Unan mai târziu, în 1832, satul Gimbașani făcea parte din plasa Balta. Într-un "Tabel întocmit de subocărmuitorul plasei Balta, înaintat Ocărmuirii Județului Ialomița cuprinzând obligațiile locuitorilor din sate către proprietari până la anul 1831", emis la 22

(Continuare în numărul viitor)

Paternalismul fericii: gafele unei noi științe

Johan Norberg, Senior fellow, Centre for the New Europe • Septembrie 2006

„A venit timpul să recunoaștem că viața este maimult decât căutarea banilor și că este momentul să ne concentrăm nu numai asupra PIB-ului, dar și asupra BG-ului – bunăstării generale” a spus recent David Cameron, leaderul conservator britanic. Astfel și rolul politicianilor ar trebui schimbat: „Ar trebui să ne gândim nu numai la ce este bine pentru a pune bani în buzunarele oamenilor, ci și la ce este bine pentru a pune bucurie în inimile lor.”

Cameron nu este singurul care gândește astfel. Guvernul englez pe care Cameron vrea să-l înlocuiască are un grup interguvernamental, Whitehall Well-being Working Group, care lucrează asupra acestei problematice. Scopul lui este ca un index al fericii să fie la baza politicilor publice și crede că oamenii ar trebui să fie învățați ce îi face fericiți.

Această situație este, pe de o parte, consecința interesului pe care îl au oamenii de știință și cercetătorii pentru ferice și bunăstare și, pe de altă parte, consecința părerii că societatea modernă în general și banii în mod particular nu ne ajută să devenim fericiți. Dacă suntem așa de bogați, de ce nu suntem fericiți? Această întrebare este pusă din ce în ce mai des. Iar un răspund că nu suntem fericiți pentru că creierul nostru din epoca de piatră trebuie să facă față tehnologiei secolului al XXI-lea, unui val constant de informații, de oameni și de alegeri. Pur și simplu suntem depășiți de evenimente. Întâlnim prea multe opțiuni și prea multe bunuri dintre care trebuie să alegem, trebuie chiar să ne alegem identitatea și să fie adecvată în ochii noștri și față de ceilalți, ceea ce cauzează stres și anxietate.

Noile cercetări privind ferice și bunăstarea au arătat că banii nu sunt totul. Economistul englez Richard Layard, a cărui carte a devenit o Biblie pentru mulți politicieni europeni (*Happiness: Lessons from a New Science*) spune că „cu toate că societatea occidentală a devenit mai bogată, oamenii nu au devenit mai fericiți”.

Sunt mai multe explicații pentru acest fenomen. Sondajele de opinie în care oamenii declară nivelul lor de ferice și de satisfacție arată că bucuria pe care o produce o creștere salarială dispare destul de repede și, după un anumit timp, nu ne mai dă multă ferice. Așteptările cresc cu venitul personal. Când am avut 50 de euro, credeam că 100 de euro ne-ar face foarte fericiți. Dar, după o anumită perioadă ne adaptăm la acest nivel nou și ni se pare ca fiind normal. La acest stadiu credem că ne-ar trebui 200 de euro ca să fim foarte fericiți.

Cercetările arată că ferice pe care o obținem din venit este una relativă deoarece ne comparăm tot timpul cu ceilalți. Suntem fericiți cu 100 de euro dacă toți vecinii au numai 50 de euro. Dar dacă aceștia din urmă ar avea 200, am fi necăjiți. Astfel, bogații unei societăți sunt mai fericiți decât săracii pentru că ei au bogăția și oportunitățile pe care nu le consideră ca fiind garantate – ei văd în fiecare zi că ceilalți nu le au. Dar când toată economia devine mai bogată, venitul individual mediu nu se schimbă în comparație cu venitul celorlalți și astfel individul nu devine mai fericit. Creșterea economică înseamnă numai că țara sa ridicat la un alt nivel al

bogăției, dar bogații acestei societăți nu sunt mai fericiți decât erau înainte și nici săracii mai fericiți decât erau în mod normal. Cu toții devenim mai bogați, dar nu și mai fericiți pentru că nu putem să fim cu toții mai bogați decât toți ceilalți.

Dar această creștere a venitului este la originea unor noi probleme și asta din cauza invidiei și a obsesiei umanității în ceea ce privește statutul social. Faptul că unii devin mai bogați forțează pe ceilalți să lucreze și mai mult ca să-și păstreze poziția lor relativă. Când reușesc să o păstreze, se obișnuiesc cu un venit mai mare și nu devin mai fericiți decât erau înainte. Bogăția mai mare a celorlalți este o externalitate negativă, iar după părerea lui Layard este o „poluare” care ne forțează la corvoadă. Ca să păstrăm nivelul de ferice cu care suntem obișnuiți, avem nevoie de venituri în creștere constantă – dar acest lucru are și el prețul lui: muncim prea mult și astfel petrecem prea puțin timp cu familiile noastre, călătorim din ce în ce mai mult pentru locurile de muncă mai bine plătite, ceea ce este distructiv pentru legăturile familiale și ale comunității. Obsesia materialismului și a răspaltelei externe conduce până la urmă la scăderea bunăstării noastre.

Într-un fel, această perspectivă este Karl Marx întors cu capul în jos. Marx spunea despre capitalism că refuză libertatea adevărată și că exploatarea și risipa conduc la sărăcirea majorității. Noi critici spun despre capitalism că acesta creează libertate și bogăție, dar ei cred că *toamaista* este problema, deoarece ne lasă nesatisfăcuți, invidioși și stresați.

Soluția sugerată de Richard Layard, la care subscriu destul de mulți, este să scădem creșterea economică, de exemplu prin ridicarea taxelor marginale, reducând mobilitatea și restructurând economia – acestea sunt singurele măsuri care fac ca oamenii să lucreze mai puțin și să petreacă mai mult timp cu familia și prietenii, lucru care într-adevăr aduce ferice. Layard propune de asemenea mai multă securitate a locului de muncă, un program național de educare a valorilor, un control guvernamental al stațiilor de televiziune și al industriei de publicitate astfel încât să se controleze tentațiile distructive și să se oprească modelele de roluri improprii. Dacă oamenii nu-și dau seama de interesul lor propriu, o atitudine paternalistă este necesară.

„Acestea sunt lucruri pe care nu le putem determina ca indivizi, dar care pot fi determinate de societate, ceea ce până la urmă înseamnă că guvernul face parte din joc” a spus David Halpern, consilierul primului ministru Tony Blair. Conduzia lui este că „taxele pot conduce la o mai mare bunăstare a populației”.

Nu trebuie să fim paranoici ca să ne imaginăm un stat paternalist viitor, susținut atât de dreapta, cât și de stânga, cu scopul de a ajusta starea noastră emoțională și să pună bucurie în inimile noastre. De la statul providențial la statul bunăstării.

Dar datele susțin într-adevăr această viziune de stare mizerabilă în care ne-am afla? Este ceva rupt care trebuie reparat?

Traducerea de Peter Mihok și Rodica Negre

OMUL ȘI CÂINELE

(Urmare din pagina 6)

după aceea să-mi aplice o corecție prin câteva curelușe. Dar era prea greoaie ca să reușească. Și prea nervoasă.

„De ce-l lași, dragă, să aducă de afară tot felul de minuni?” a zis Domnul seara, când a intrat, văzându-mă cu stofa ceea în bot. „Dar nici nul-am scos azi, dragă, am avut o migrenă cumplită! Nici nu țin minte de când n-am mai avut o asemenea migrenă!” i-a răspuns ea fără să știe despre ce este vorba. „Atunci unde a găsit petiucul acela pe care-l ține în gură?” a insistat Domnul și Doamna s-a colorat imediat galben-albastru și s-a retras în bucătărie, lăsând să-i scape printre dinți: „Al dracului animal, nici un om n-ar gândi ca el!” Însă eu am auzit-o. Nu puteam să n-o aud. „Am făcut puțină ordine într-un dulap, zise ea tare, de acolo o fi furat-o”. Acestea fiind zise, eu am lăsat-o pe covor, ca și când nu m-ar mai fi interesat, nu puteam să fac mai mult pentru Domnul. Trebuia să-mi dea la o parte pârul de pe ochi, dacă vrea să priceapă mai mult, dar el nu mi l-a dat. S-a dus în dormitor și n-a mai ieșit de acolo, parcă eu nici nu existam. Iar Doamna nu m-a trecut la porție. Îmi place să cred că n-a fost intenționat.

De la o vreme mi-am dat seama că nu mai eram dorit în casă nici de Doamna și nici de Domnul. Devenim un simplu bagaj de care se împiedică toată lumea. Când Doamna avea invitați, ca să nu se mai repete isprava cu pantalonii, cum auzea soneria, prima ei grijă era să mă închidă într-o debara. „Stai acolo, nesimțitul, că numai de rele ești bun! Că nu te mai ia odată dracu și pe tine și pe cel care te-a adus!” Seara, când se întorcea Domnul, iar eu alergam repede în calea lui, așteptând ca un prost o mângâiere care-mi lipsise toată ziua, fiindcă la alte alea nu mă mă gândeam, el mă evita scurt, ca și pe Doamna de alfel și dispărea repede în baie, să scape probabil de mirosul acela caracteristic și persistent, ceva ce putea fi un amestec de transpirație feminină și un parfum fin, cum aoleși în fiecare seară, semn că Domnul împlătea în mod creator dragostea cu afacerile.

În ceasurile mele lungi de inactivitate, îmi puneam problema de ce nu încercă nici unul să scape de mine lăsându-mă pe afară, de exemplu, poate se așteptau ca eu să mă întorc și să dorm pe preșul de la intrare și ce-ar spune vecinii? Dar de ce nu mă vând? La posibilitățile lor, să vândă un câine? Nu s-ar face de râs?

„La o măsură cu el, dragă, că nu mai suport!” am auzit-o pe Doamna spunându-i într-o dimineață Domnului, în timp ce ouăle sfărâiau în tigăie. „Și cum vrei tu să procedez?” întrebă el cu gura plină, fără să observe că eu nu am nimic în farfurie. „Să-l arunci în gărlă, să-l vinzi! Să-l dai unui prieten!” „Bine, dragă, o să mă mai gândesc.”

Se încheia o etapă și, în loc să mă bucur că scăpam de atmosfera aceasta nenorocită, mie îmi venea să plâng. Pentru că nu fuseseră niște oameni răi, nu erau nici acum, dar poate că așa sperau ei că, scăpând de mine, se va schimba ceva în viața lor.

Domnul a apărut într-o zi pe nepusă masă, probabil că-l găsisse pe cumpărător, mi-a pus lesa și, fără să-mi vorbească, parcă nici el nu prea era în apele lui, am ieșit și am luat-o în sus pe stradă, fără să ne grăbim, spre parc. Acolo, Domnul s-a oprit. Pe prima bancă ne aștepta cineva, un tinerel, care s-a și ridicat la vederea noastră. A avut o privire de ansamblu asupra mea, destul de critică, pentru că Domnul s-a simțit obligat să comenteze: „Domnule, în ultimul timp, nu prea ne-am mai ocupat de el, știi cum e, ca atunci când aștepți să te muți dintr-un apartament, nu-ți mai stă gândul la îmbunătățiri sau zugrăveli...”

Eu însă nu l-am mai ascultat pe Domnul, eu intrasem în alertă. Nasul meu percepea ceva periculos în aer, o simțeam pe Daiana prin zonă, apropiindu-se. Din ce în ce mai aproape. Cum puteam să dau ochii cu ea în halul în care eram? Trebuia să mă ascund imediat. Am zvâcnit, eliberându-mă și am început să fug la întâmplare, ca un disperat, poate de aceea nici n-am mai putut să evit impactul cu o mașină care toamă atunci trecea pe stradă.

„Uite, domnule, ce-a pățit nenorocitul zise Domnul. Numai necazuri mi-a adus!..”

"Se cutremură limba în clopotul limbii române"

„Mă spăl pe față cu sufletul unei pietre” (*Piatra și moartea*). „Plouă cu pietre de piramidă” (*Spălarea cu pietre*). „Cu piatra e eram legat prin pietrării” (*Odă limbii române*). „Noi nu putem fără el... au zis pietrele” (*Noi nu putem*). „Piatră, eu te cânt pe tine, piatră / Latră-n mine stelărima toată” (*Beethoven*). „Când moare o piatră / sufletul ei / aidoma unui fluture / fără zigzaguri / întră în gura crescută a copiilor mirați” (*Piatră murind*). „Și dacă pietrele sunt păsări dormind / lung dormind, / ale unui altui aer?” (*Mirare*). „Rămân pietrele după ce se face seară” (*Rămânere de pietre*). „Eu am văzut o piatră ce dormea / și m-am înspăimântat de visule” (*Secundetea*). „Ce frumoasă poate să fie piatra / când mâna omului fluidă o face / aidoma unui cub” (*Acasă*). „Se ia o bucată de piatră / se cioplește cu o dală de sânge...” (*Lección despre cub*). „Peste un elefant de piatră / un leu de piatră / Peste un leu de piatră, o pasare de piatră / Peste o pasăre de piatră, o piatră de piatră / Peste piatră—piatră, piatră, / de ești piatră...” (*Pontica*); „Mama pietrei / ținea piatra născută de ea / si pietrificată, / în buzele ei o ținea / si plângea, plângea...” (*Boceți*); „Săpam cu inima de piatră / Săpam cu inima la nori / Ca să-l revăd pe soare înc-o dată / Ca să-l revăd pe viii care mor...” (*Către Ileana Cosânzeana*); „Noi nu putem fără el... au zis pietrele” (*Noi nu putem*), etc.

Chiar și la o lectură, pretenții spus „superficială”, uncător avizat, de cultură medie, desoperă, în această înșiruire, pe autrul metaforelor scânteietoare despre piatră – care au la bază neasemănarea – pe creatorul lor, inegalabilul, spontanul și imprezibilul, blândul și bunul Nichita Stănescu. Și mai descoperă aici o metaforă – devenită motiv literar fundamental (inexplicabil cum de critica literară, mai veche sau mai nouă, n-a sesizat) – simbol al eternității poeziei sale, PIATRĂ. „Mișcarea” acestei metafore în poezia sa este asemenea unui telescop cu mii de fețe și oglinzi, în toate culorile pământului, rotindu-se în mâinile băttătorite de scris ale traductorului și mereu înforatului și traductorului de limba română. Numai cine iubește până la epuizare limba română este în stare sa scrie, fără sa se repete, nu mai puțin de 166 de poeme având ca titlu (sau în titlu) cuvântul, devenit metafora-lătmotiv, CANTEC! Cu o piatră în mână, un simplu bolovan rotund de rău, Poetul se miră la nesfârșit nu de ceea ce privește și roțește, ci de misterele pe care le ascunde înăuntrul ei piatra, rostind de fiecare dată „Ce mirare că ești / Ce întâmplare că sunt!”. De aici încolo, mi nuinea minunilor, banalapiatră întră într-o imprezibilă, inepuizabilă și înfinită combinație de metafore, mereu surprinzătoare ce dau poeziei sale strălucire de giuver tradnic șlefuit, lăsând impresia că neasemuitul Nichita a dezgropat și a sors limba română de toate metaforele pietrei, iar în urma sa, nimeni n-ar mai avea ce spune...

Și totuși, un alt mare poet, Nicolae Gălmeanu vine dinspre Cislăul Buzăului, cu o carte surprinzătoare, **MIRELE PIETREI**, tipărită la Editura Scriitorilor Militari, 2005, o replică viguroasă la metafora stănesciană. Cele mai multe dintre poezii, după cum ne informează autorul, sunt scrise la Colții Buzăului (nume predestinat), adică în patria de demult a anăcei Colhide, acolo unde, potrivit legendei, au poposit Iason cu argonații lui în căutarea celebrei Lăne de Aur, după cum solid argumentează celebrul istoric român Nicolae Densușianu în cartea sa „Dacia preistorică”. Aici, în armonia unui spațiu sacru, își dăltuiește, în numai 8 zile, Poezia, într-un grăunte mirabil de chihlimbar, după cum mărturisește însuși poetul.

Este un act de curaj poetic să mai răscolești, să mai scormonești între sfărâmurile limbii române metafore ale pietrei după Nichita...

Și totuși, Nicolae Gălmeanu se cunună cu piatra, dând la iveală o mireasă – Poezia în 83 de poeme ce dezvăluie o voce lirică, unică, matură, inconfundabilă, inteligentă și surprinzătoare. Descoperim un Nicolae Gălmeanu în ipostaza lui Pheidias al Antichității care are în față un bloc amorf de piatră și, cu trudă, cu migală, cu băgare de seamă, cu răbdare, dezgropă și înșulește

cu dragostea-i nesfârșită, zeția ascunsă acolo, să-i fie mire pe vecie. Efortului supraomnesc al luptei inegale a sculptorului antic cu fideșul sau cu marmura îi ia locul încrâncenarea poetului cu metafora pietrei. Să-l ascultăm cioplind și migăind: „N-aud decât versul care se dăltuiește în prășila de cuvânt / ... Ecoul pietrei se leapădă în mine de împietrire (*Ecoul*); „Rămăseam dar piatra căzută-ntr-o rână / Ș-n piatră, sărutul...”; „Venii, aseară doamnă, să-ți descui / Piatra în care ț-am pregătīt palate” (*Fugind din lumină*). Încordarea în această luptă, aparent inegală, cu piatra atinge cote maxime, cioplitorul uitând de prezența sa fizică, simțindu-se „Pironit ca un rob în carnea de piatră / Cum un sfânt între două tâlhare poeme” (*În zorii*). Calvarul creației aproape că-l strivește, se simte un Hristos chinuit urcând Golgota, purtând crucea desinului în spate, sau trăind experiența unui Sisif urcând (pentru a căta oară?) muntele cu stâncă în spate: „Chiar și Fiul si simtea piatra în spate, uitată și rece / ” (*O...*). Cioplitorul zorește neconștient, căuțând trupul și sufletul zeției ascunse în carnea pietrei: „Piatră, carne de piatră unde se ascunde duhul care va fi rămas”. Loviturile sunt dese, dure, dure roase, făcând piatră să tresară. „Țipa tăcere din carne de piatră când dădea valul s-o spargă” (*Doar ecoul*).

Ritualul dezgolirii e gata. Truditorul își primește răsplata – Paradisul: „Nimeni nu mai era ca noi în acel pământ / Ne uitam la ceasul de trădare și taină, obosit, până și Dumnezeu / Neștiind care apostol va săruta primul piatră / Și ne priveam amândoi cu ochii pândiți” (*Nimeni*). Trăiește aici momentul sublim al iluminării: „Se luminează, mamă, mi se luminează ochiul ce dă să cază / Și nu ț-a fosteamă de piatră visată, care încâte cheamă / ” (*Rugăciunea*). Este momentul fulgerător al refacerii ființei androgine, al căsătoriei cu piatra, al unirii eterne: „Tu nu auzi cum piatra care sunt mă strângere” (*Isusele calarge*). Încet, încet are loc așteptata metamorfoză. Piatra, îndelung modelată se transformă în cruce, iar crucea în poezie: „Carnea cuvântului rămâne să doară în carnea celui rămas / Colții pietrei în braț de cruce” (*Pe jumătate*). Creatorul (cioplitorul, șlefuitorul, traductorul) se simte un mire al pietrei întră eternitate: „Nimeni de pe pământ nu m-a văzut ca port cu mine grijană a crucii / Pe care am fost răstignit”, iar identificarea si îngemănarea Piatra - Poezie sunt depline, dezlipirea devenind posibilă: „Și piatra atunci și-a-nfipt în cerul nostru ultima gheară / Rămânând din tăcerea virgină ecoul său fără mire” (*Mirele pietrei*). Îngemănarea se transformă în implozie devenind simbol – metaforă și blestem chinuitor: „Până la capăt, samarinean, dând rod dintr-o steapă țarie / Mă va purta crucea cuvântului pe care într-o zi îl voi scrie” (*Cina fără taină*). Purificarea creatorului prin trudă s-a încheiat. Ca un Dumnezeu din ziua a șaptea, acesta își contemplant creația: „Eram atâtă de curat, când te-am strigat / În acel botz din cer în care nimeni nu intrase / Și se făcea că nu fecioara de inger s-a visat / Ci Dumnezeu meu, cum cobora din cruce / Lăsând în urmă piatra celui vinovat / (*Lirică*). Rămâne, în final, doar enigma: „Nimeni nu știa de ce la ales piatra de mire” (*Simbol*). Poetul, purificat și eliberat, trăiește clipa desfătării și a contemplantării simțind nevoia dialogului cu Creatorul: „Tu ce faci, Doamne, că mie mi-e bine”. Numai că desfătarea devine clipă, iar ritualul tradnic al creației se repete, în toate treptele lui, asemeni pedesitului Sisif – măreț nu atunci când urcă muntele chinuit cu stâncă în spate, ci atunci când, cu demnitate și măreție, coboară să-și reia truda: „Veacul din noi dă semne pietrei pentru o nouă celebrare” (*Între A – C*). Un splendid poem final justifică efortul sisific: „Pentru aceea, că am iubit cu atâtă voluptate / Am înțeles de ce femii, ca să devină cruce / Nu i-a mai trebuit să fie și piatră” (*Piatra*).

Chiar si la o lectură de suprafață, cititorul descoperă fără efort un număr impresionant de metafore ale pietrei – indicii clar al unei limbi române inepuizabile, mereu suspe frământării și modelării, iesind si mai proaspătă. Evidențiem doar câteva astfel de bijuterii: „piatră căzută-ntr-o rână”, „ecoul pietrei se leapădă-n mine”, „mă simt ca un rob în carnea de piatră”, „fiul simt piatră în spate”,

„mă strigă piatră”, „floarea de piatră”, „piatră goală”, „urma pietrei”, „piatră visată”, „umerii pietrei”, „piatră risipitoare”, „piatră mă strângere”, „lumina își pune piatră pe suflet”, „piatră prinde rugă”, „colții pietrei”, „piatră a rămas hidoasă și goală”, „piatră și-a înfipt gheara”, „piatră celui vinovat”, „piatră de mire”, „sunt piatră pietrei”, „singur în piatră”, „piatră naște altă piatră”, „mă doare haloul pietrei”, „epiderma de piatră”, „semnele pietrei izgonite”, „mireasa de piatră”, „golul din piatră”, „colți de piatră”, „singur în piatră”, „piatră dusă de val”, „revolta de piatră”, „carne de piatră” etc.

TITI DAMIAN

Dacă în prima jumătate a volumului este dominantă metafora pietrei, în continuare devine stăpână metafora Crucii, susținând motivul literar, fundamental de acum încolo, acela al crucificării, al răstignirii. Intram într-un alt câmp semantic, imprezibil și inepuizabil, ce conferă poemelor (multe dintre ele meditații și elegii pe eternele teme ale dragostei și ale morții, ale suferinței și ale îndurării) o tonalitate solemnă, ce fac din Poet un crucificat pe altarul Poeziei și al Iubirii. În felul acesta se naște sub ochii cititorului un subtil sincretism, Poezie – Femeie. În această febră semantică identificăm metafore din registrul stilistic religios: răstignire, pioșenie, Iisus, apostol, păgân, cristelnică, raclă, anafură, icoană, înger, rai, altar, cina de taină, a cerni, a cerui, a se închina, am în, iesle sfântă, drumul jertfei, tămie, mort, suflet, psaltier, lumânări, sfinte daruri, preoți, groapă, sânge, pământ, pomelnic, ciocli, icoană, jertfă, a pironi, Dumnezeu, grijanie, odăjdii etc. Acest vast câmp semantic se constituie într-un fundament solid pentru metafora pietrei înobilate de Nicolae Gălmeanu într-o profundă poezie – semnul unei disponibilități poetice nebănuite și ale unei mari nobleți spirituale. Este un Orfeu modern ce însuflețește piatră făcând-o să-și plângă cântând, eternitatea. Cităm în final un superb poem care să justifice afirmația:

„ Am văzut az-noapte, în florise luna,
De lumină plină se înfiora,
Se-opris e pământul, am uțise struna,
Luna sa pământă nu mai exista,

Eu eram în cruce și mă învelea
Cămașa de mire care mă strângea,
Viața ei de noapte nu îmi ajungea.

Descântam în versuri sfintele-mi păcate,
Judecam sămânța care mă orbea,
Eu eram în piatră și-aueam cum cade
Luna ta înaltă peste carnea mea.

Și oprisem zorii să mai vină-n lume,
Lumea mea pământă nu mai exista,
Eu eram în piatră fără nici un nume,
Răstignirea jertfei peste luna ta.”

(Răstignirea)

Cititorul subtil și doritor de esențe poetice descoperă în volumul său un vers ce ar fi putut sta drept moto volumului – cred că întregii sale creații, dar sper să nu greșesc considerându-l egal ca profunzime și mișcare sufletescă cu eminescianul, „Nu credeam să-nvăț a muri vreedată”, din capodopera „Odă (în metru antic)” pe care Nichita o considera „statuia în bronză lui Eminescu” Este vorba de versul genial „Se cutremură limba în clopotul limbii române” (Pamflet). Vers de care Nichita ar fi la fel de mândru! Acest vers nu putea fi scris decât în spațiul mirific al Colților, adică în patria chihlimbarului!

JUDEȚUL IALOMIȚA ÎN PERIOADA INTERBELICĂ ÎMPĂRȚIREA ADMINISTRATIV-TERRITORIALĂ (I)

După războiul de (re)întregire națională, organizarea Vechiului Regat a rămas ca înainte, iar provinciile unite cu țara-mamă și care până atunci au avuseră organizarea administrativ-teritorială specifică statelor multinaționale din care făcuseră parte, au fost împărțite la rândul lor în județe. Cu privire la împărțirea administrativ-teritorială a țării, Constituția din anul 1923 prevedea la Titlul I „Despre teritoriul României”, art.4: „Teritoriul României, din punct de vedere administrativ, se împarte în județe, județele în comune. Numărul, întinderea și subdiviziunile lor teritoriale se vor stabili după formele prevăzute în legile de organizare administrativă”. Organizarea administrativ-teritorială a României Mari s-a realizat în anul 1925, prin decretul din 7 octombrie.

Unul dintre cele mai întinse județe ale României Marț, Ialomița cuprindea partea de sud-est a Munteniei și se învecina cu: județul Ilfov (la vest), județul Prahova (la nord-vest), județele Buzău și Brăila (la nord), fluviul Dunărea (la sud și la est), dincolo de care se întindeau județele Durostor și Constanța. Înaintea anului 1925, județul Ialomița avea o suprafață de 6 789 kmp, o populație de 212 511 locuitori și cuprindea 7 plăși, cu 3 comune urbane, 51 comune rurale, 183 sate și 3 cătune³.

După organizarea de la sfârșitul anului 1925, suprafața județului era de 7 095 kmp⁴, iar populația de 259 957 locuitori, dintre care orașele aveau după cum urmează: Călărași 13 162 locuitori, Slobozia 5 035 locuitori, Urziceni 3 619 locuitori. La nivelul județului, existau o comună urbană reședință de județ (Călărași), două comune urbane (Slobozia și Urziceni) și 138 de comune rurale.

Plășile județului erau în număr de 8 și aveau: Urziceni (cu reședința la Urziceni), Rovine (cu reședința la Reviga), Căzănești (cu reședința la Căzănești), Lehliu (cu reședința la Lehliu), Ciocănești (cu reședința la Mircea-Vodă), Slobozia (cu reședința la Slobozia), Tândărei (cu reședința la Tândărei) și Fetești (cu reședința la Fetești).

Plasa Urziceni cuprindea următoarele comune rurale: Patru-Frați, Moldoveni, Slătioarele, Jilavele, Rădulești, Armășești, Bărbulești, Gârbovi, Coșereni, Borănești, Speteni, Bărcănești, Eliza-Săbănești, Condești, Manasia, Alexeni, Broșteni, Principesa Maria și Malu. Plasa mai cuprindea și satele: Pantoiu, Cacaletii, Ciocărlia, Cotorca⁵, Bozianca⁶, Sinești, Ulești, Ciocărlia, Butoiu și Fundu-Crăsani⁷.

Plasa Rovine cuprindea comunele rurale: Valea Măcrișului, Grindași, Grindu, Colelia, Cocora, Rovine, Reviga, Crunți, Principesa Elena, Nicolesți, Miloșești, Grivița, Traian și Smîna. Un singur sat era în cuprinsul acestei plăși, anume Strapazan.

Plasa Căzănești cuprindea comunele rurale: Sfântu Gheorghe, Balaciu de Jos (Piteșteanu), Munteni-Buzău, Căzănești, Ciocchina, Copuzu, Sărățeni, Rași⁸, Orezu, Bordușelu, Marsilieni, Albești și Buești. Plasa mai cuprindea și satele: Balaciu de Jos (Piteșteanu), Piersica, Dălga Mare, Dălga Mică, Bataluri și Șăuleșcu⁹.

Plasa Lehliu cuprindea comunele rurale: Frumușica, Brăția, Axintele, Crăsani de Sus, Crăsani de Jos, Sălcișoara, Horia, Arțari, Ștefănești, Săpunari, Lehliu, Răsvanu, Dor-Mărunț, Pelinu, Socolea, Dragoș-Vodă, Nucetu, Lupșanu, Plevna, Domnița Maria, Mihai Viteazul, Vlad Tepeș, Crucea și Floarea. Satele din această plasă erau: Panduri, Bărbătescu, Vlăicușești, Crăsani-Mazili, Crăsani-Eforie¹⁰, Odaia, Căruși¹¹, Rainic, Neamțu, Bogdana, Valea Seacă, Radu-Vodă și Valea Rusului.

Plasa Ciocănești cuprindea comunele rurale: Făurei, Ulmu, Boșneagu, Dorobanțu, Vărăști, Ciocănești, Smârdan, Barza, Găunoși, Independența, Rasa, Cunești, Cacomeanca, Cuză-Vodă, Călărași Vechi, Ștefan-Vodă, Radu-Negru, Mircea-Vodă, Satu Model, Tonea și Roseți. Satele din această plasă erau: Chimogi, Andolina, Carol I, Podu-Lupi, Potcoava, Fleva, Bogata, Vaidomir, Radu-Vodă, Ceacu, Stoenești și Măgureni.

Plasa Slobozia cuprindea comunele rurale: Andrășești, Misleanu, Perieți, Pribegi, Poiana, Ivănești, Ion Ghica, Ciulhița, Amara, Slobozia Nouă, Gheorghe Lazăr, Bora, Cosâmbești, Gimbașani, Mărculești, Sudii

și Perișoru. Satele din această plasă erau: Ghimpați, Motâlva, Morile, Dragalina și Lahovari.

Plasa Tândărei cuprindea comunele rurale: Tândărei, Bucu, Ograda, Frățilești, Săveni, Platonești, Hagieni, Vlădeni, Chioara, Brălița, Piua-Petrii, Giurgeni, Gura Ialomiței, Luciu, Mihail Kogălniceanu, Murgeanca, Brătianu și Iazu. Satele componente erau: Strachina, Ferdinand I, Sfântu Vasile, Valea Troniș, Pribegeni, Bucșă, Valea Cioarei și Dumitrești.

Plasa Fetești cuprindea comunele rurale: Coșlogeni, Dichiseni, Șocariu, Jegălia, Găldău, Pietriou, Cocargeaua, Stelnică, Maltezi, Cegani, Bordușani și Făcăeni. Satele din plasa Fetești erau: Satuieni, Brătieni, Olina, Mârleanu, Buliga, Jegălia (Depozit-Armăsari), Fetești (Coloniști), Lăteni și Inimă Rea¹².

Prof.Drd. Ștefan GRIGORESCU

NOTE

1. Vezi „Monitorul Oficial” nr.282 din 29 martie 1923, pag.1.
2. Doar Caraș, Hunedoara, Timiș-Torontal, Cetatea Albă și Bihor erau mai întinse.
3. Anuarul „Socec” al României Mari, Vol.II, Provincia. 1924-1925. Editura „Socec & Co”, Soc.Anon.București, 1925, p.299.
4. Suprafața păstrată apoi în toată perioada interbelică.
5. Ciocărlia și Cotorca erau localități aparținătoare de comuna urbană Urziceni.
6. Distrămat efectiv înaintea războiului, Bozianca mai avea doar câteva case, lângă Gârbovi.
7. A ceeași stare ca și la Bozianca, locuitorii din Fundu-Crăsani plecând ca întemeietori în satele Butoiu și Sfântu Gheorghe.
8. Atât Sărățeni, cât și Rași, erau încă pe malul râului Ialomița.
9. La circa 5 km sud de Bordușelu; ulterior distrămat.
10. Crăsani-Mazili și Crăsani-Eforie erau la circa 5 km sud de Crăsani de Jos și la 1,5 km vest de Sălcișoara, Mazili având vatra chiar lângă Pădurea Călugărului; amândouă erau aproape distrămate.
11. Vatra acestuia se afla aproape de punctul unde astăzi șoseaua dinspre Rași cotește către Sălcișoara.
12. Cătun, aflat la jumătatea drumului dintre satul Ferdinand I (azi Movila) și Jegălia (Depozit-Armăsari).

(Urmare din pagina 16)

subiectului. Completată de interpretări și de o retorică a discursului care se ierarhizează de la sine și se transformă într-o viziune unitară la nivel tematic și cromatic, expoziția înseamnă un pas înainte în demersul creator al picturii, acesta abia acum începând să-și contureze stilul personal. Atât trupul cât și chipul înseamnă dezvăluire și nu pot fi cunoscut decât prin miraj. Despre aceste lucruri intrinseci ne mărturisesc lucrările numite simbolice Genesis, Călătorul, Personaj balinez, Demoni adâncului, Frumoasa medusă, Ritual, etc. Atunci când limbajul tăcut al figurii umane ca partea cea mai relevantă are a trupului dezvăluie sau ascunde șabloanele vieții interioare ale creatorului, pictura devine un fel automimesis, iar în cazul operii lui Silviu Soare, modalitatea de transfigurare a subiectului pe pânză devine derutantă din cauza multitudinii de trimiteri stilistice evocate prin interpretări, prin trecerea dincolo de propriu eu a universului corpului eteric al ființei. Faptul că toate aceste personaje nu au psihologii și că nu există comunicare decât la nivelul contemplerii pe care noi o trăim vis-a-vis de ele, Țesutele gestului demonic, titlul expoziției, înseamnă o sinteză în explorarea posibilităților expresive ale măștii ca subiect plastic, dar și un periplu în lumea figurinelor efilate, a monștrilor care dobândesc o față umană și a tot felul de reprezentări ale bestiarului incluzând aici gama largă a reprezentărilor originale cu puncte de pornire în exotismul civilizațiilor olmecă, africană sau indiană ori a civilizației europene romanițe cu reliefulurile ei care împodobeau splendide catedrale. Însă o singură mască amintind arta brută completează recuzita lucrărilor, semn că artistului îi sunt încă aproape avangardele celei de a douămii a secolului XX din pictura europeană. Această compoziție numită Personaj tematic prezintă un personaj feminin, aproape șizoid după cum ne arată tipologia feței și detaliile anatomice. Părul are replică în fibrele textile de pe marginile tabloului, iar formele geometrice, capul rotund, trupul pătrat cu intarsii de material colat și în cadrul lui meandru plus alte limite decorative, partea inferioară a corpului preluând rotunjimea superioară a capului, fac din această compoziție o lucrare de rezistență, nu singura din expoziție.

Nu mai că reveria plasticianului nu se oprește la poezia plastică a chipului și trupului, ci înaintează în crezul său artistic descoperind savoare reliefurilor și a structurilor concepute cu acrobacia unui Sisif, trecând la un moment dat dincolo de decorativ. Cu ajutorul acestuia plasticianul numai disecă figura pentru a o recompune

Expoziție de pictură a artistului Silviu Soare la Centrul Cultural UNESCO Ionel Perlea

în aspectele sale esențiale. Nu contează nici lumea figurativă, nici cea nonfigurativă, ci formele structurale analitice, ale materialului colat care devine relief. Într-o etapă următoare nu rămâne decât desăvârșirea elementului antropomorf: revelația lui în culoare, colaj, fragmente anatomice redistribuite în aspecte ireale, apropiate de domeniul visului. Relativizarea expresiei plastice și fantezia, capacitatea de interpretare și caracterul de relativă descriu structura arhitectonică a imaginii și Silviu Soare vede cât de importantă este construcția într-un câmp vizual. De multe ori aceasta se dezvăluie într-un pronunțat geometrism cu ajutorul căruia artistul descrie geografia chipului uman. Impresiunea de material textil, prefabricatele de lemn, substanțele nutritive, colajele, uleiul pe pânză, conferă o anumită prețiozitate tehnică tablourilor. Inclusiv culoarea susține partea vizuală plăcută ochiului nostru atunci când privim frumoasele tablouri create de pictorul Silviu Soare.

Temă personajului și în cadrul ei, pe de o parte, a chipului, pe de alta, a trupului feminin, se constituie într-o ipostază nouă în pictura lui Silviu Soare. Cu aceasta se conturează abia acum o nouă viziune de cuprindere unitară a propriei opere în datele ei stilistice experimentale adoptate după îndelungi căutări de expresivitate plastică. Măștile sale nu numai că sunt de o interioritate biografică evaluată în dimensiunile ei pură fără divergențe legate de factura decorativismului sau a imitațiilor anterioare. Acestea amplifică un discurs vizual latent organizat pe două coordonate. Prima, legată de ipostazele gestului demonic, cea de a doua, relaționată cu cea dintâi evocă rezistență chipul. Strategia de atac a acestor subiecte impune nenumărate posibilități de expresie, însă aici se poate vorbi de un parcurs morfologic rezervat, nu neapărat intenției de dedublare a ființei, ci de expunere a frumoaselor pante coloristice pe care le poate atinge expresia figurii interpretată puțin naiv și decorativ, mai mult exotic, cu o oarecare trimitere spre arta brută și spre vechi și îndepărtate civilizații. La origini masca avea o dimensiune protectoră, dar aici ea oferă ochiului nostru deschideri stilistice spre ale lumii și interpretări surprinzătoare, expresioniste, experimentale, impuse de punctul de plecare al subiectului. Completată de interpretări și de o retorică a discursului care se ierarhizează de la sine și se transformă într-o viziune

unitară la nivel tematic și cromatic, expoziția înseamnă un pas înainte în demersul creator al picturii, acesta abia acum începând să-și contureze stilul personal. Atât trupul cât și chipul înseamnă dezvăluire și nu pot fi cunoscut decât prin miraj. Despre aceste lucruri intrinseci ne mărturisesc lucrările numite simbolice Genesis, Călătorul, Personaj balinez, Demoni adâncului, Frumoasa medusă, Ritual, etc. Atunci când limbajul tăcut al figurii umane ca partea cea mai relevantă are a trupului dezvăluie sau ascunde șabloanele vieții interioare ale creatorului, pictura devine un fel automimesis, iar în cazul operii lui Silviu Soare, modalitatea de transfigurare a subiectului pe pânză devine derutantă din cauza multitudinii de trimiteri stilistice evocate prin interpretări, prin trecerea dincolo de propriu eu a universului corpului eteric al ființei. Faptul că toate aceste personaje nu au psihologii și că nu există comunicare decât la nivelul contemplerii pe care noi o trăim vis-a-vis de ele, Țesutele gestului demonic, titlul unei expoziții anterioare, înseamnă o sinteză în explorarea posibilităților expresive ale măștii ca subiect plastic, dar și un periplu în lumea figurinelor efilate, a monștrilor care dobândesc o față umană și a tot felul de reprezentări ale bestiarului incluzând aici gama largă a reprezentărilor începând cu civilizația olmecă, africană sau indiană ori civilizația europeană romanițe cu reliefulurile ei care împodobeau splendide catedrale. Însă o singură mască amintind arta brută completează recuzita lucrărilor, semn că artistului îi sunt încă aproape avangardele celei de a douămii a secolului XX din pictura europeană. Această compoziție prezintă un personaj feminin, aproape șizoid după cum ne arată tipologia feței și detaliile anatomice. Părul are replică în fibrele textile de pe marginile tabloului, iar formele geometrice, capul rotund, trupul pătrat cu intarsii de material colat și în cadrul lui meandru plus alte limite decorative, partea inferioară a corpului preluând rotunjimea superioară a capului, fac din această compoziție o lucrare de mare ținută plastică.

Născut la 30 martie 1955, Baia Mare, județul Maramureș
 1975-1979-urmează cursurile Institutului Politehnic din
 București, Facultatea de Tehnologie Chimică
 1983-absolvă Școala Populară de Artă din București,
 clasa profesorului Ion Costa
 1996- îl cunoaște pe pictorul german de origine cehă
 Kurt Jahelka. Acesta îl îndrumă spre arta nonfigurativă
Expoziții personale

1998-Sala de expoziții a Asociației Artiștilor Plastici,
 București
 1999-Fordoc, Călărași
 2001-Primăria Călărași
 2002-Prefectura Călărași
 2003-Teatrul Foarte Mic, București
 2004-ianuarie-EI Instituto Nacional de Adultos,
 Guahalajara, Spania
 -mai-Casa de Cultura, Guadalajara, Spania
 -iunie-House Style Center, Guadalajara, Spania
 2006-Muzeul Dunării de Jos Călărași
 2006-Protoieria Călărași, Centrul Cultural UNESCO

Participări la expoziții de grup

1990, 1991- Cairo, Egipt
 1997, 1999- București
 2000-Târgu-Jiu
 2004-El Foro, Azuqueca de Henares, Spania
**Lucrările sale se află în colecții particulare din
 România, Spania, SUA, Germania, Franța, Italia, Egipt,
 Arabia Saudită, Libia, Israel**

Cazul pictorului Silviu Soare este unul aparte, având în vedere că potențialul său tehnic este susținut de unul conceptual, vizibil nu numai în recentele creații plastice de factură experimentală, ci și în cele precedente, care amintesc pictura în plin-air și pe cea cubist-analitică. Dar orizontul abordării sale însumează din punct de vedere tematic portretul, peisajul și natura statică, abordări care l-au transformat într-un colorist de mare rafinament. Acest din urmă aspect îl detectăm în compozițiile cu flori și obiecte ale microcosmosului uman unde artistul pune accent pe subiectul plastic, culoarea. Dincolo de această perspectivă se află portretele. Evocate frontal sau din profil ele au o notă de nostalgie în ansamblul tablourilor figurative, deși ca număr nu ocupă un loc important în creația artistului care, indiferent dacă este vorba de imagini mai vechi sau mai noi

Expoziție de pictură a artistului Silviu Soare la Centrul Cultural UNESCO Ionel Perlea

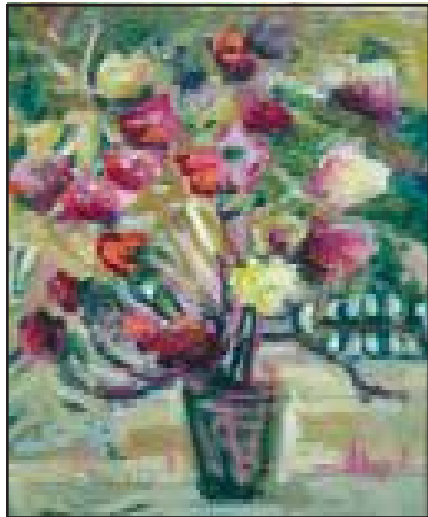
folosește maniera ton în ton, ceea ce îl recomandă drept acel colorist pentru care procedeele cromatice constituie unul dintre mijloacele fundamentale de realizare ale unei lucrări. Chiar atunci când un studiu după natură ar implica variații cerute de elementele atmosferice, artistul nu se hazardează în iluziile pe care ochiul le oferă, ci selectează cu atenție anumite motive corespunzătoare propriului orizont vizual. Însă, așa cum se întâmplă cu opera oricărui artist și cea a lui Silviu Soare cunoaște mai multe etape de creație, fiecare cu identitatea și puterea ei desugestivă, după cum și gustul comanditarului a devenit o opțiune la un moment dat. Dacă este destinată unui public mai larg neînțiat în tot felul de teorii despre artă sau dacă este adresată privitorului avizat, pictura sa plac pentru că repertoriul abordărilor se extinde tematic și stilistic la un vast areal de preferințe, fiindcă stăpânirea tehnicilor este un atu, iar ultimele creații îl afirmă ca pe un artist cu o multitudine de posibilități de exprimare plastică. Rolul eboșei nu este de neglijat. Schițând foarte vag în creion și modificând lucrarea pe parcursul elaborării, suprapunând două-trei straturi de culoare, plasticianul ni se dezvăluie un vechnic explorator al domeniului artistic. Utilizarea de materiale diverse precum plasa de pescuit, texturi de plasă și sfoară, carbon, placaj colorat, paste făinoase, nisip și griș, structuri în relief elaborate în cuțit, peste care sunt suprapuse culorile, ceea

ce conferă transparență cu rol de atenuare a stridențelor cromatice și luciului sunt elemente ce definesc orizontul său artistic. În orice referință la pictura lui Silviu Soare trebuie pus accentul pe ultima perioadă de creație care se înscrie în tipul de discurs experimental postmodern, semn că plasticianului îi sunt aproape avangardele timpului său. În acest context se afirmă specificitatea picturii sale conturate începând cu anii 1980-1985. Sugestii venite din sfera artei negre, indiene, dar și din frescele antice, elemente pur decorative și litere chinezești stilizate, forme sintetice, linii gestuale-aceasta este pictorul și aceasta este arta sa.

Tema personajului și în cadrul ei, pe de o parte, a chipului, pe de alta, a trupului feminin, se constituie într-o ipostază nouă în pictura lui Silviu Soare. Cu aceasta se conturează abia acum o nouă viziune de cuprindere unitară a propriei opere în datele ei stilistice experimentale adoptate după îndelungi căutări de expresivități plastice. Măștile sale nu numai că sunt de o interioritate biografică evaluată în dimensiunea ei pură fără divergențe legate de factura decorativismului sau a imitațiilor anterioare. Acestea amplifică un discurs vizual latent organizat pe două coordonate. Prima, legată de ipostazele gestului demonic, cea de a doua, relaționată cu cea dintâi, se evicescerează chipul. Strategia de atac a aceste subiecte impune nenumărate posibilități de expresie, însă aici se poate vorbi de un parcurs morfologic rezemat nu neapărat intenționei de dedublare a ființei, ci de expunere a frumoaselor pante coloristice pe care le poate atinge expresia figurii interpretată puțin naiv și decorativ, mai mult exotice, cu o oarecare trimiteră spre arta brută și spre vechi și îndepărtate civilizații. La origini masca avea o dimensiune protectoare, dar aici ea oferă ochiului nostru deschideri stilistice spre ale lumii și interpretări surprinzătoare, expresioniste, experimentale, impuse de punctul de plecare al

Ana Amelia Dincă

(Continuare în pagina 15)

HELIS

ADMINISTRAȚIA

E-mail:
gigizap2002@yahoo.com

SLOBOZIA,
Str. Matei Basarab, Nr.26
Centrul Cultural „Ionel Perlea” Et.1
CONT: RO
92CECEIL0143ROL0000002
Suc. CECSlobozia

Tiparul executat la **S.C. „Tigris Com” S.R.L.**
 Slobozia – Ialomița; Cod. 8400, str. Ianache, Lot 2
 Tel: 0243 234480; 0744 356 593, E-MAIL: TIGRIS-COM@xnet.ro

Revista poate fi procurată din rețeaua CARTEXIM, de la sediul redacției și de la Biblioteca Municipală Urziceni

Revista „HELIS” figurează în catalogul publicațiilor interne la nr.028

Parteneri: Muzeul Județean Ialomița, Biblioteca Județeană Ialomița „Ștefan Bănuțescu”, Muzeul Național al Agriculturii, Centrul Cultural UNESCO „Ionel Perlea”, Centrul Creației Populare Ialomița, Consiliul Județean Ialomița

Sponsori: CONMET Slobozia, TRANSMIM Slobozia, STRUCTURAL CONS Slobozia, CONTE Slobozia

REDACȚIA

CRITICĂ - Anghel PAPACIOC
 PROZĂ - Virgil DASCĂLU
 POEZIE, TEATRU - Șerban CODRIN
 ESEU, TRADUCERI - Olyvia VLĂDULESCU
 FILOZOFIE - Nicodae STAN
 ISTORIE, ARHEOLOGIE - Florin VLAD
 ARTĂ - Ana-Amelia DINCĂ
 MUZICĂ - Nicolae ROTARU, Ștefan NEAGU
 ETNO GRAFIE, TRADIȚII POPULARE - Răzvan CIUCĂ, Cristi OBREJAN
 EVENIMENT CULTURAL - Nicodae TACHE, Doina ROȘCA
 INTERVIU, REPORTAJ - Ion ALECU
 MINORITĂȚI - Gh. PĂUN - Ialomițeanu
 REDACTOR ȘEF - Gheorghe DOBRE